

PR. NR. 29/2017
PUG COMUNA SARASĂU
JUDEȚUL MARAMUREȘ

MEMORIU GENERAL

1. INTRODUCERE

1.1. DATE DE RECUNOAȘTERE A DOCUMENTAȚIEI

DENUMIREA LUCRĂRII:

**PLAN URBANISTIC GENERAL AL COMUNEI SARASĂU,
JUDEȚUL MARAMUREȘ**

BENEFICIAR:

COMUNA SARASĂU

PROIECTANT:

S.C. AEDILIS PROIECT S.R.L.

DATA:

2018

CUPRINS

1. INTRODUCERE	1
1.1. OBIECTUL LUCRĂRII	4
1.2. SURSE DOCUMENTARE	5
1.2.1. Surse de documentare propriu zise:	5
1.2.2. Elemente legislative:	6
2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII	9
2.1. EVOLUȚIA LOCALITĂȚII	9
2.2. ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL	10
2.2.1. Caracteristicile reliefului	10
2.2.2. Geologia	11
2.2.3. Rețeaua hidrografică:	12
2.2.4. Clima și solurile	13
2.2.5. Vegetația și fauna	14
2.3. RELATII IN TERITORIU	14
2.3.1. Amplasament in județ	14
2.4. ACTIVITĂȚILE ECONOMICE	15
2.4.1. Agricultură	16
2.4.2. Industria	17
2.4.3. Comerțul și serviciile	18
2.4.4. Turismul	18
2.5. POPULAȚIA. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE	19
2.5.1. Demografie, populația școlară și sănătatea publică	19
2.5.2. Instituții sociale, culturale și societatea civilă	25
2.6. CIRCULATIA	26
2.6.1. Circulația rutiera:	26
2.6.2. Circulația feroviara	28
2.7. INTRAVILAN EXISTENT. ZONE FUNCȚIONALE. BILANT TERITORIAL	29
2.7.1. Intravilanul existent	30
2.8. ZONE CU RISCURI NATURALE	31
2.9. ECHIPARE EDILITARA:	33
2.9.1. Gospodarirea apelor	33
2.9.2. Alimentarea cu apa	33
2.9.3. Canalizarea:	34
2.9.4. Alimentare cu energie electrica	34
2.9.5. Telefonie	35
2.9.6. Alimentarea cu căldură	35
2.9.7. Alimentarea cu gaz metan	35
2.9.8. Gospodărie comunală	36
2.10. PROBLEME DE MEDIU	36
2.11. DISFUNCȚIONALITĂȚI	47
2.11.1. Disfuncționalități privind activitățile economice	47
2.11.2. Disfuncționalități privind structura populației	48

2.11.3.	Disfuncționalități privind căile de circulație	48
2.11.4.	Disfuncționalități privind echiparea edilitară	48
2.11.5.	Disfuncționalități privind protecția mediului	49
2.12.	Necesități și oportunități ale populației	49
3.	PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ	50
3.1.	STUDII DE FUNDAMENTARE	50
3.2.	EVOLUTIE POSIBILA, PRIORITATI	51
3.2.1.	Prevederi ale planului de amenajare a teritoriului național pentru comuna Sarasău	51
3.2.2.	Prevederi ale Planului de amenajare a teritoriului județean Maramureș – pentru comuna Sarasău	52
3.3.	OPTIMIZAREA RELATIILOR ÎN TERITORIU	56
3.4.	DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR. STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ	57
3.5.	EVOLUȚIA POPULAȚIEI	58
3.6.	ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI	59
3.7.	INTRAVILAN PROPUȘ. ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ. BILANȚ TERITORIAL	61
3.8.	MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE	66
3.9.	DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE	67
3.9.1.	Gospodarirea apelor	67
3.9.2.	Alimentare cu apă	68
3.9.3.	Canalizare, stații de epurare a apelor uzate	68
3.9.4.	Alimentare cu energie electrică	68
3.9.5.	Telefonie	68
3.9.6.	Alimentarea cu cenergie termică	69
3.9.7.	Alimentarea cu gaze naturale	69
3.9.8.	Gospodărie comunală	69
3.10.	PROTECȚIA MEDIULUI	69
3.11.	REGLEMENTĂRI URBANISTICE	70
3.12.	OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ	73
4.	CONCLUZII – MĂSURI ÎN CONTINUARE	74

1.1. OBIECTUL LUCRĂRII

Planul urbanistic general are atât caracter director și strategic, cât și caracter de reglementare și reprezintă principalul instrument de planificare operațională, constituind baza legală pentru realizarea programelor și acțiunilor de dezvoltare. Fiecare unitate administrativ-teritorială trebuie să își actualizeze la maximum 10 ani Planul urbanistic general în funcție de evoluția previzibilă a factorilor sociali, geografici, economici, culturali și a necesităților locale.

Cuprinde prevederi pe termen scurt cu privire la:

- Stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan, în relație cu teritoriul administrativ al localității;
- Stabilirea modului de utilizare a terenurilor din intravilan;
- Zonificarea funcțională în corelație cu organizarea rețelei de circulație;
- Delimitarea zonelor afectate de servituți publice, afectate de interdicții temporare și permanente de construire și a zonelor expuse la riscuri naturale;
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare;
- Stabilirea zonelor protejate și de protecție a monumentelor istorice, a siturilor arheologice reperate și a zonelor care au instituit un regim special de protecție, prevăzut în legislația în vigoare;
- Zonele care au instituite un regim special de protecție prevăzut în legislația în vigoare;
- Formele de proprietate și circulația juridică a terenurilor;
- Precizarea condițiilor de amplasare și conformare a volumelor construite și amenajate și plantate;
- Zonele de risc natural delimitate și declarate astfel, conform legii, precum și la măsurile specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone;
- Zone de risc datorate unor depozități istorice de deșeuri.

Cuprinde prevederi pe termen mediu și lung cu privire la:

- Evoluția în perspectivă a localității;
- Direcțiile de dezvoltare funcțională în teritoriu;

- Traseele coridoarelor de circulație și de echipare prevăzute în planurile de amenajare a teritoriului național, zonal și județean;
- Zonele de risc natural delimitate și declarate astfel, conform legii, precum și la măsurile specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone;
- Lista principalelor proiecte de dezvoltare și restructurare;
- Stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară și definitivă de construire;
- Delimitarea zonelor în care se preconizează operațiuni urbanistice de regenerare urbană.

Completarea Planului Urbanistic General al comunei Sarasău urmărește, prin introducerea în cadrul documentației de urbanism existente a constrângerilor și permisivităților urbanistice generate de zonele propuse pentru extindere, crearea condițiilor de autorizare a noilor construcții, crearea premiselor spațiale pentru desfășurarea activităților economice și sociale în acord cu obiectivele de dezvoltare județene. Se vor lua în considerare implicațiile dezvoltării urbanistice asupra sistemului de circulații și a rețelei de infrastructură edilitară, fiind conturate măsurile pentru dezvoltarea armonioasă a localităților.

1.2. SURSE DOCUMENTARE

1.2.1. Surse de documentare propriu zise:

- Plan de Amenajare a Teritoriului Național;
- Plan de Dezvoltare a Regiunii Nord-Vest 2014-2020;
- Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Maramureș;
- Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Sarasău 2014-2020;
- Lista monumentelor istorice 2015;
- Date puse la dispoziție de Primăria Sarasău;
- Documentare de teren și consultări cu autoritățile locale;
- Studiu de fezabilitate “Înființarea distribuției de gaze naturale în comuna Sarasău, județul Maramureș”, proiect nr. PE 03/2011, elaborator S.C. Prima Gas Group S A Ploiești;
- Proiect „Alimentarea cu apă potabilă a comunei Sarasău, Județul Maramureș”, proiect nr. 30/2009, elaborator S.C. Consultus SRL Baia Mare.
- Studiu de fezabilitate „Reabilitare și modernizare infrastructură rutieră de interes local din comuna Sarasău, județul Maramureș”, proiect 7/2016, elaborator S.C. Consultus SRL Baia Mare;

- Proiect de cercetare „Studiu integrat privind contribuția ecosistemelor din ariile protejate Natura 2000: Pricop-Huta Certeze și Tisa Superioară, la dezvoltarea durabilă a comunităților locale” (SIENPHCTS), proiect RO02-0013, 2009-2014, Lider de proiect Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca,
- Recensământul Populației și al Locuințelor 2011;
- Recensământul General Agricol, 2010.

Pentru suportul topografic s-au folosit ortofotoplanuri, scara 1:5000, planuri topografice, scara 1:5000, alte hărți și planuri referitoare la comuna Sarasău.

1.2.2. Elemente legislative:

Baza proiectării: Legea 350/ 2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul cu modificările și completările ulterioare

Elemente legislative conexe:

- Codul Civil;
- Ordinul MDRAP nr. 233/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism;
- Legea nr. 50/1991 cu modificările și completările ulterioare privind autorizarea executării construcțiilor și unele măsuri pentru realizarea locuințelor;
- Legea nr. 18/1991 a fondului funciar cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 98/1994 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică;
- Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență 195/2005, aprobată prin Legea nr.265/2006, privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 7/1996 privind cadastrul și publicitatea imobiliară cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 46/2008 – Codul silvic;
- Legea nr. 107/1996 a apelor cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică;
- Legea nr. 54/1998 privind circulația juridică a terenurilor cu completările ulterioare;

- Legea nr. 82/1998 pentru aprobarea O.G. nr. 43-1997 privind regimul juridic al drumurilor cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 363/2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea I- Rețele de transport;
- Legea nr. 171/1997 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a II-a- Apa;
- Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a- Zone protejate;
- Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național - Secțiunea a IV-a: Rețeaua de localități;
- Legea 575/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a V-a – Zone de risc natural;
- Legea 190/2009 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a VIII-a – Zone cu resurse turistice;
- Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice cu modificările și completările ulterioare;
- HGR nr. 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului General de Urbanism, cu completările și modificările ulterioare;
- HGR nr. 162 /2002 privind depozitarea deșeurilor;
- HGR nr. 31/1996 pentru aprobarea Metodologiei de avizare a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcții din domeniul turismului;
- Ordinul MLPAT nr. 91/1991 pentru aprobarea formularelor, a procedurii de autorizare și a conținutului documentațiilor prevăzute de Legea nr. 50/1991;
- Ordinul nr. 34/N/M 30/3422/4221 din 1995 al MLPAT, MI, MAPN, SRI, pentru aprobarea Precizărilor privind avizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și a documentațiilor tehnice pentru autorizarea construcțiilor;
- Ordinul Ministerului Sănătății nr. 536/1997 pentru aprobarea Normelor de igienă și a recomandărilor privind mediul de viață al populației;
- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 43/1998 pentru aprobarea Normelor privind încadrarea în categorii a drumurilor naționale;

- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 45/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor;
- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 46/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind stabilirea clasei tehnice a drumurilor publice;
- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 47/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind amplasarea lucrărilor edilitare, a stâlpilor pentru instalații și a pomilor în localitățile urbane și rurale;
- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 50/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile rurale;
- Ordinul Ministerului de Interne nr. 1312/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de avizare și autorizare privind prevenirea și stingerea incendiilor;
- Ordinul Nr. 163 din 28 februarie 2007 pentru aprobarea Normelor generale de apărare împotriva incendiilor;

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII

2.1. EVOLUȚIA LOCALITĂȚII

Așezată pe malul stâng al râului Tisa la o depărtare de 6-7 km de municipiul Sighetu Marmăției comuna Sarasău apare menționată documentar pentru prima dată în data de 28 decembrie 1345, într-o diplomă scrisă de cancelaria maghiară, când Sarasăul este amintit ca centru de cnezat.

Numele localității Sarasău apare pentru prima dată menționat într-o diplomă dată de Regele Ludovic I, regele Ungariei la data de 28 decembrie 1345. În această diplomă figurează sub numele de Zarwazow. Localitatea Sarasău mai apare și în alte diplome sub alte denumiri: anul 1360-Zarvassow, 1398 - Zarusszou, 1418 -Zarwazo, 1457 - Nobiles Wolahy de Zarwazo, 1672 – Szarvaszo, 1828, 1851 – Sarasew, Sarwasi. Din această diplomă din 1345 aflăm că în fruntea cnezatului a fost Silivestru de numele căruia se leagă și denumirea localității. Odată cu organizarea cnezatului familiile din Sarasău vor ocupa diferite funcții în organizarea comitatelor.

Rolul special ocupat în istoria Maramureșului de către familiile cneziale din Sarasău a determinat începerea unor săpături arheologice de către Muzeul Regional Maramureș și Muzeul Maramureșan din Sighetu Marmăției, în colaborare cu Institutul de Arheologie al Academiei Române. Săpăturile au început în vara anului 1966 și s-au concentrat în mai multe puncte ale comunei. Sus pe Dealul Cetățeaua s-a descoperit existența unei mici fortificații cu val și șanț de apărare. În livada de pe malul stâng al văii Sarasăului s-au descoperit urme vechi ale satului. S-au cercetat urme ale multor case printre care și un atelier de fierărie. Materialele descoperite în localitate, în special ceramica, greutatea de la războiul de țesut, permite datarea ei înainte de apariția documentară a satului, în perioada secolelor XII-XIII.

În anul 1847, un locuitor al satului a descoperit un tezaur de aur, cu o greutate de aproximativ 9 kg, o parte din acest tezaur se află la Muzeul Național din Budapesta, iar o altă parte a fost împărțit între localnici. Tot în urma săpăturilor arheologice a fost descoperită o locuință ce aparținea populației care trăia în acea perioadă a epocii fierului. Pe baza acestor descoperiri se poate afirma că Sarasăul a dăinuit în acest loc, chiar și înaintea anilor 1300 când, datorită întemeierilor localităților vecine Câmpulung la Tisa și Sighetu Marmăției, locuitorii și-au mutat localitatea pe malul Tisei.

Urmele de locuire de la Sarasău, mai vechi decât izvoarele scrise privind istoria medievală a Maramureșului, ilustrează nivelul de viață și cultură materială a românilor maramureșeni din secolele XIV-XV. Siturile arheologice probează existența unei populații sedentare cu tradiții vechi locale. Fortificația de pe Dealul Cetățeaua poate fi pusă în legătură cu voievodatul amintit în anul 1345.

Biserica din comună este atestată documentar în anul 1609, dar se consideră că nu aceasta a fost prima biserică din Sarasău, vechea vatră a localității fiind în jurul Cetățelei, tot acolo se poate să fi existat un alt locaș de cult. Incripția cu anul 1906 care apare în interiorul bisericii, la intrare pe peretele din dreapta, poate fi anul unei reparații capitale sau a unui alt eveniment deosebit, fiindcă sub această inscripție se găsesc suprapuse mai multe straturi de var.

Chiar dacă localitatea Sarasău apare pentru prima dată menționată în documente în anul 1345, ceea ce trebuie remarcat este faptul că a fost constituită ca așezare cu mult înaintea acestei date.

2.2. ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL

Teritoriul administrativ al comunei Sarasău este situat în Depresiunea Maramureșului, urcând în trepte de la nord spre sud, din culoarul Tisei spre piemontul Mara-Săpânța și Creasta Pietrei din Munții Igriș. Vatra satului este situată pe terasa a doua, la altitudinea relativă de 4 metri față de râul Tisa. Altitudinea maximă atinge 947,8 m în Vârful Văcarului, iar altitudinea minimă este de 257 m la ieșirea Tisei de pe teritoriul comunei.

2.2.1. Caracteristicile reliefului

Pe teritoriul comunei Sarasău se disting următoarele forme de relief: în partea nordică a localității se află localizată lunca Tisei cu aspect de plan ușor văluit, care poate fi divizată în două sectoare diferențiate între ele ca lățime. Partea estică are aproximativ 400 m lățime și 1,2 km lungime, iar partea vestică este mai lată, având între 600 și 1200 m, aici râul Tisa prezintă numeroase meandre și brațe colmatate.

De la nord spre sud, plecând de la râul Tisa, se desfășoară două terase care includ o mare parte din terenurile arabile și vatra satului. Terasa I-a se întinde la nord de vatra satului, are o lungime de 1300 m, este ușor înclinată pe pe direcția nord-sud, ridicându-se cu 2-2,5 m deasupra Tisei. Apa freatică în această terasă se găsește la o adâncime de aproximativ 4 m.

Terasa a II-a este situată la aproximativ 4 m deasupra râului Tisa. Lățimea terasei are între 100 și 400 m, vatra satului Sarasău fiind așezată pe această terasă.

Relieful comunei Sarasău este format mai spre sud din dealuri care fac trecerea la zona montană a Munților Igriș. Aproximativ 25-35% din aceste dealuri sunt brăzdate de numeroși afluenți ai Văii Sarasăului. Procesele de versant, alunecări, torenți sunt puține și afectează suprafețe mici deoarece dealurile sunt împădurite sau acoperite cu livezi.

Relieful permite practicarea agriculturii, cultivarea pomilor fructiferi în zona de deal, iar pe terasele inferioare ale Tisei se cultivă porumb, cartofi, sfeclă furajeră, cereale și legume.

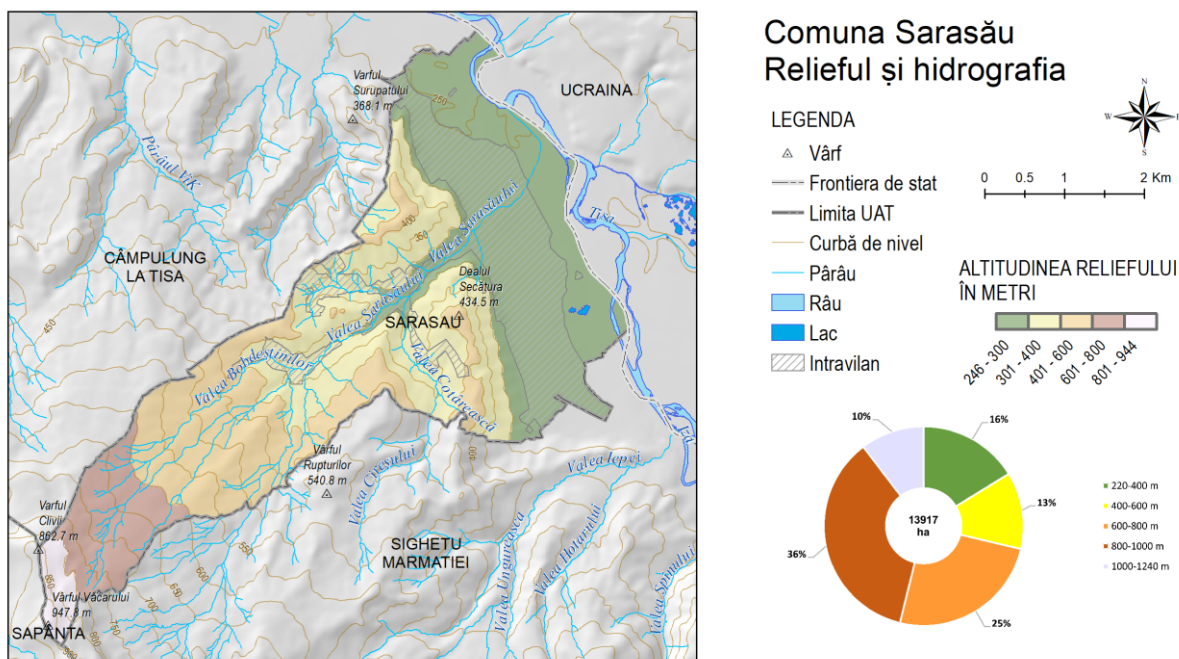

Figura 1. Comuna Sarasău – relieful și hidrografia

2.2.2. Geologia

Intravilanul comunei Sarasău este situat pe depozite sedimentare și de terasă ale Tisei precum și din roci sedimentare neogene. Depozitele sedimentare constituie fundamentul regiunii; acestea sunt alcătuite din gresii și marne. Formațiunile de terasă sunt alcătuite din pietrișuri și bolovănișuri de râu de diferite dimensiuni, cu interspațiile umplute cu nisip și în cantități mai reduse cu argilă. Depozitele cuaternare sunt alcătuite din formațiuni de vârstă pleistocenă (grohotișuri) și halocenă (depozite de terasă și aluviuni) formate din nisipuri, pietrișuri și gresii. Geomorfologic, amplasamentul localității aparține platoului terasei a II-a a râului Tisa.

Hidrologic, zona se caracterizează prin existența unei pânze de apă freatică cantonate în stratul de pietrișuri, bolovănișuri, cu interspații umplute cu nisipuri slab argiloase. Nivelul pânzei de apă freatică se interceptează la cote de -4 m și -8 m față de cota terenului natural, dar există variații de nivel de aproximativ 2,5 metri. Chimic, apele freactice în general nu prezintă agresivități asupra betoanelor. Adâncimea minimă de fundare pentru amplasamentul construcției este de: 1,40 m față de cota terenului natural. Fundarea se va face pe stratul de pietriș, bolovăniș cu interspații umplute cu nisip argilos.

Adâncimea zonei de îngheț conform STAS 6054/77 „Teren de fundare. Adâncimi maxime de îngheț”:
– 0,8 metri față de cota terenului natural.

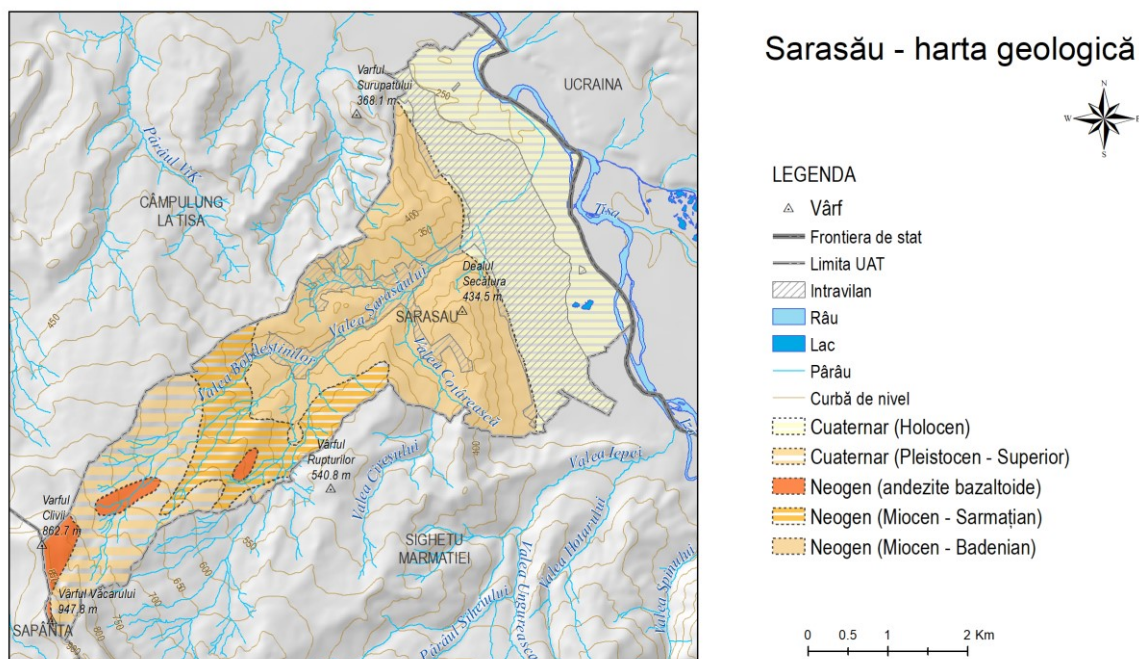

Figura 2. Comuna Sarasău – geologia

2.2.3. Rețeaua hidrografică:

Apele curgătoare de pe teritoriul comunei Sarasău aparțin bazinului hidrografic al râului Tisa care drenează întreaga depresiune a Maramureșului. Tisa se formează în Ucraina din unirea Tisei Negre cu Tisa Albă. Pe teritoriul țării noastre, Tisa primește ca afluenții mai importanți râurile: Vișeu, Iza și Săpânța. Regimul hidrologic al Tisei este de tip carpatic, având volumul maxim al scurgerii în luna aprilie și minimele în timpul iernii.

Bazinul Tisei se caracterizează prin valori mari ale precipitațiilor, datorită acestor valori ridicate pe Tisa superioară se produc creșteri rapide ale debitelor medii, astfel că la intrarea pe teritoriul României, debitul este de $34,5\text{m}^3/\text{s}$, iar la ieșire ajunge la $150\text{m}^3/\text{s}$.

Pe teritoriul comunei Sarasău, Tisa primește ca afluent principal pârâul Sarasău, care are o lungime de aproximativ 6,5 km, având direcția generală de curgere de la sud-vest la nord-est. Pârâul Sarasău are doi afluenți mai importanți: Valea Cireșului care vine dinspre est și Valea Bobdești care curge dinspre vest.

2.2.4. Clima și solurile

Clima este temperat continentală cu influențe oceanice datorită deschiderii Depresiunii Maramureșului spre vest. Temperatura medie anuală este de 8,7 grade Celsius, numărul zilelor cu îngheț ajunge la aproximativ 100 de zile, reprezentând 36,8 % din numărul zilelor unui an. Răcirile intense sunt cauzate de advecția aerului rece din nordul sau nord-estul continentului, ducând la scăderea temperaturii în zona depresionară. Răcirile sunt favorizate de regimul baric cu presiune atmosferică ridicată. În aceste condiții în zona Depresiunii Maramureșului, în care este localizată comuna Sarasău, apare fenomenul inversiunilor termice.

Cantitatea precipitațiilor medii este cuprinsă între 750 și 900 mm³/an, iar stratul de zăpadă se păstrează aproximativ pe perioada noiembrie-martie, având grosimea medie de 80-90 cm.

Vânturile se canalizează pe culoarul Tisei pe direcția sud-vest – nord-est. În cursul anului, calmul este cel mai frecvent în lunile de iarnă și cel mai puțin întâlnit primăvara.

Principalele tipuri de soluri din cadrul comunei Sarasău sunt: brune de pădure, podzolice, argiloiluviale și aluviale. Solurile în zona luncilor râurilor sunt aluviale, slab drenate cu nivel freatic la mică adâncime, optime culturilor agricole. În zona piemontană solurile sunt brune cu grad ridicat de aciditate pe interfluvii, fiind puțin fertile, destinate pentru fânețe, plantații pomicole și terenuri arabile, dacă li se aplică îngrășăminte.

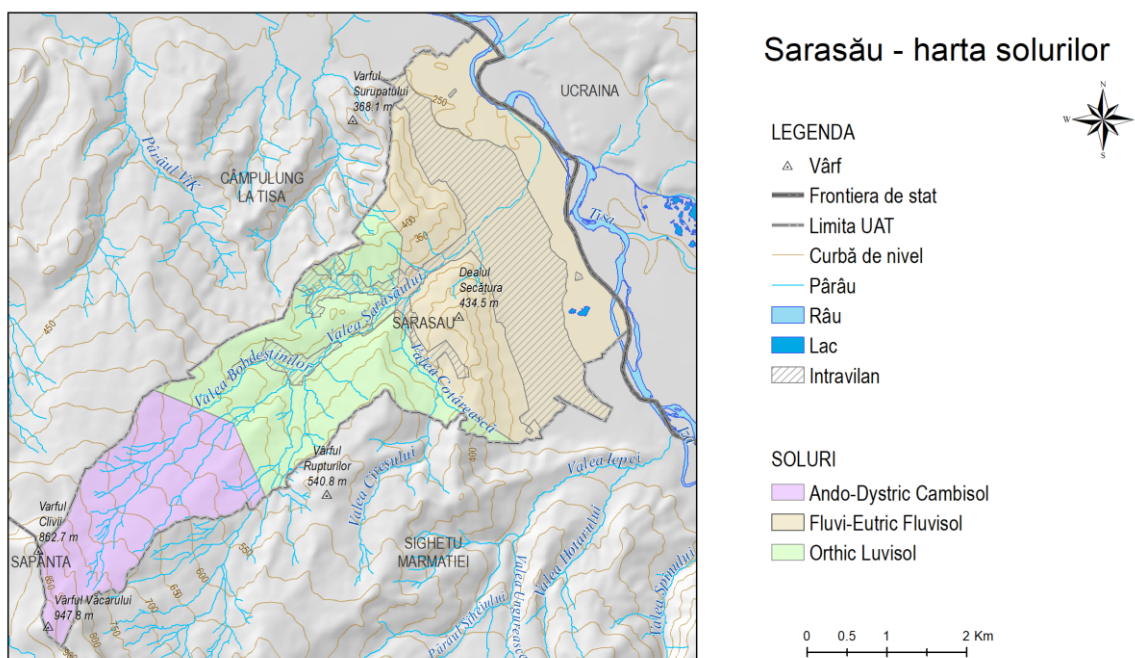

Figura 3. Comuna Sarasău – solurile

Sursa datelor: European Soil Data Centre (<https://esdac.jrc.ec.europa.eu>)

2.2.5. Vegetația și fauna

Varietatea formelor de relief, particularitățile climei și natura diferită a rocilor sunt elemente care au determinat o vegetație bogată. Teritoriul comunei aparține zonei de vegetație lemnoasă a foioaselor, subzona stejarului la interferență cu fagul. Vegetația în cadrul părții nordice a teritoriului comunei Sarasău este una azonală de luncă. Partea sudică, situată în zona piemontană, are o vegetație forestieră cu păduri de gorunet, făget și floră ierboasă. Jumătate din teritoriul localității este acoperit cu păduri de stejar, de fag, dar și alte specii ca: plop, alun, mesteacăn și carpen.

Culturile de pomi fructiferi se dezvoltă mai ales în locurile adăpostite, în comuna Sarasău fiind specifice cultivarea mărului, prunului și a nucului.

Fauna pădurilor de foioase este bogată, acestea reprezintă adăpostul preferat al numeroaselor specii valoroase din punct de vedere cinegetic: căpriorul, mistrețul, lupul, vulpea, iepurele de câmp, șoarecele de câmp, dihorul, veverița și diferite specii de păsări precum: cucul, prepelița, cucuveaua, gaia.

2.3. RELATII IN TERITORIU

2.3.1. Amplasament in județ

Teritoriul administrativ Sarasău este situat în nordul României, în zona nord vestică a Depresiunii Maramureșului. Din punct de vedere administrativ localitatea Sarasău aparține județului Maramureș, făcând parte din Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest. Comuna Sarasău este localizată la 7 km vest de municipiul Sighetu Marmăției și 72 km nord de municipiul Baia Mare.

Comuna Sarasău se învecinează la nord-est cu Ucraina (frontiera fiind trasată de râul Tisa), având la sud și est ca vecin municipiul Sighetu Marmăției, la vest comuna Săpânța, iar la nord-vest comuna Câmpulung la Tisa. Teritoriul localității Sarasău are suprafața de 1952 ha reprezentând 0,3 % din suprafața Județului Maramureș. Comuna Sarasău aparține de regiunea etnografică și istorico-geografică cunoscută cu numele ”Țara Maramureșului” sau ”Maramureșul Istoric” situată în partea nord-estică a actualului Județ Maramureș.

Conectarea comunei Sarasău la rețeaua rutieră națională și județeană se face prin drumul național 19 care merge de la Sighetu Marmăției la Satu Mare, cel mai apropiate aeroporturi fiind cele din Baia Mare și Satu Mare.

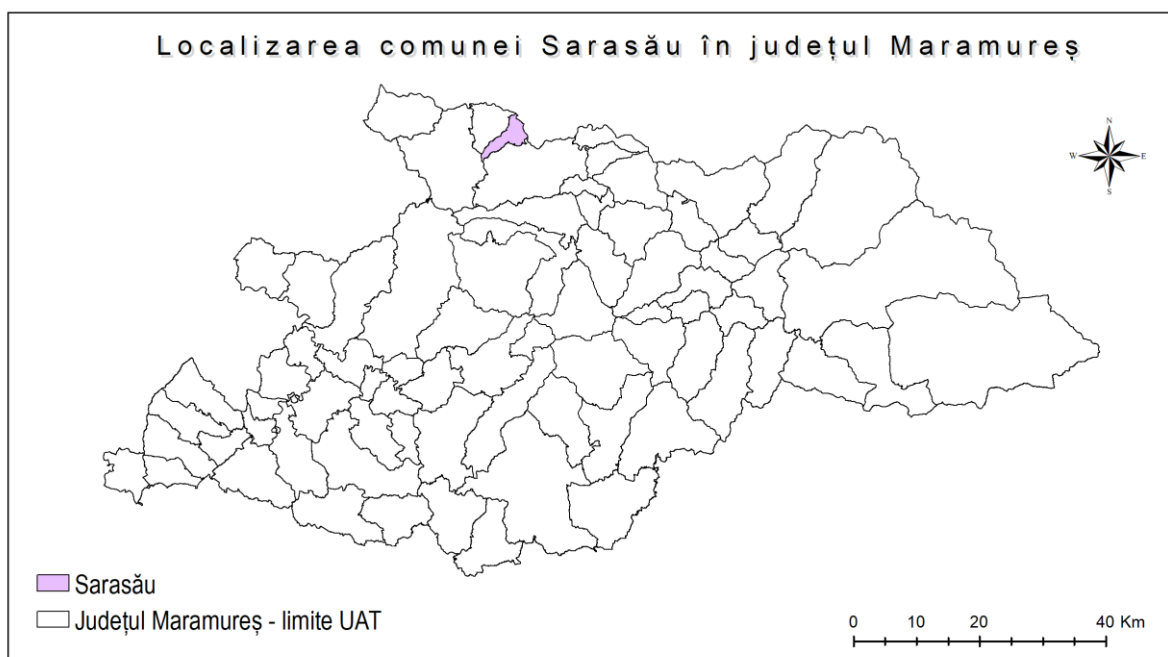

Figura 4. Localizarea comunei Sarasău în județul Maramureș

2.4. ACTIVITĂȚILE ECONOMICE

Principala activitate economică este cea agricolă, însă o importanță tot mai mare o are industria de prelucrare a lemnului, industria de prelucrare a metalului, industria alimentară, dar și dezvoltarea turismului rural care beneficiază de localizarea între centrele turistice Săpânța și Sighetu Marmației pe drumul de legătură dintre Maramureș și Satu Mare.

Activitatea economică a localității este animată de firmele private care își desfășoară activitatea în domeniile: industria lemnului, prelucrarea metalelor, panificație, comerț, agricultură-zootehnie, turism și servicii. Pe ramuri de activitate populația activă se distribuie (conform datelor furnizate de Primaria Sarasău) în felul următor: agricultura 60 %; industrie 25 %; servicii 15 %.

Nr. Crt.	Denumire societate / instituție	Nr. angajați
1	S.C. Plimob S.A.	600
2	Island Forest	12
3	Forest Land	10
4	Panifsig	15
5	Sarpanif	30
6	Poliția de Frontieră	50
7	Miraj	12
8	Trioseven	4
9	Export coop	10

10	Primăria	23
11	Scoală + gradinită	31
12	Poliția	3
13	Minimarket M & D	6
14	Piscina Sarasău	5
15	Norliv	6
16	Pavel	2
17	II Ardelean	1

Tabelul 1. Numărul de firme și de angajați din comuna Sarasău

Sursa datelor: Primăria comunei Sarasău

2.4.1. Agricultură

Localizarea comunei în cadrul Depresiunii Maramureșului favorizează dezvoltarea unei activități agricole complexe teritoriul administrativ al localității fiind utilizat agricol în funcție de altitudine, structura solului, expoziția versanților. Astfel zona de luncă și terasele inferioare ale Tisei sunt utilizate ca terenuri arabile, zona dealurilor joase fiind utilizate agricol pentru fânețe, iar zona dealurilor mai înalte sunt ocupate de pășuni și păduri.

Loc.	Arabil	Pășuni	Fânețe	Livezi	Total agricol	Păduri	Ape	Drumuri	Curți, construcții	Teren nereproductiv	Neagricol	Total
Sarasău	425	462	470	179	1952	263	38	37	45	105	33	2368

Tabelul 2. Comuna Sarasău – categorii de folosință a terenului

Sursa datelor: <http://www.insse.ro>

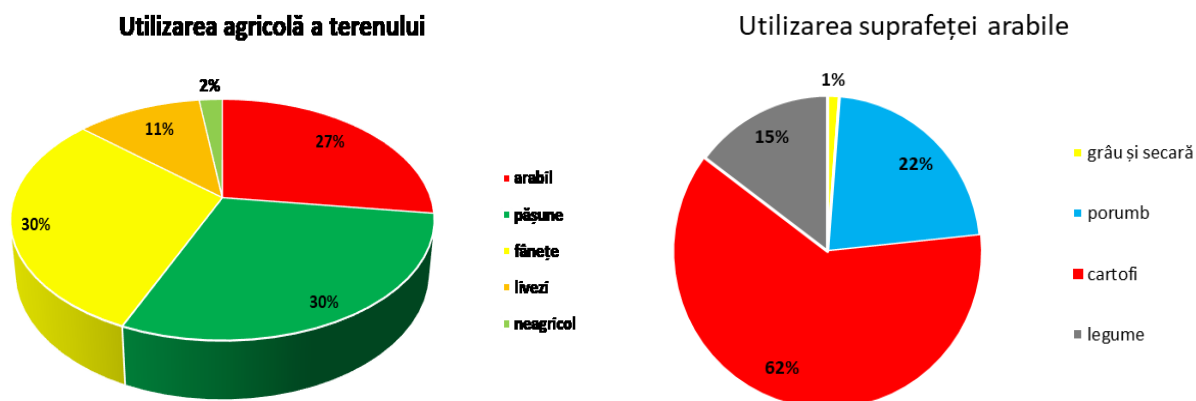

Figura 5. Comuna Sarasău – utilizarea agricolă a terenului

Sursa datelor: <http://www.insse.ro>

Principalele culturi în comuna Sarasău sunt: cartoful, porumbul, grâul și secara, care sunt utilizate pentru consum uman, dar și pentru porcine și păsări.

Zootehnia este ocupația agricolă principală în comuna Sarasău deși efectivele de animale sunt în scădere în ultimii ani totuși numărul de porcine, ovine, bovine și păsări se menține relativ constant, mare parte din producție fiind realizată în gospodăriile populației și este destinată consumului local.

Cifrele statistice care reflectă evoluția sectorului zootehnic pentru perioada 1990-2003 permit câteva concluzii și anume: evoluția numărului de bovine, porcine și păsări este în scădere, comparativ cu numărul ovinelor.

		1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Bovine	Total	1093	953	640	794	599	650	676	616	616	680	546	536	607	555
Porcine	Total	561	404	704	788	597	305	480	372	372	313	380	365	491	420
Ovine	Total	748	828	1142	935	910	1024	995	780	780	918	751	700	714	900
Pasari	Total	3800	3775	3775	4070	3700	3500	3500	3005	3876	3332	5016	4200	4834	3476

Tabelul 3. Comuna Sarasău – categorii de folosință a terenului

Sursa datelor: <http://www.insse.ro>

2.4.2. Industria

Cele mai importante întreprinderi din comuna Sarasău activează în domeniul prelucrării lemnului, astfel: societatea Plimob S.A. produce mobilă, iar societatea Island Forest S.R.L. produce cherestea. Având un număr de 600 de angajați, marea lor majoritate provenind din Sarasău, societatea Plimob S.A. este unul dintre agenții economici foarte importanți pentru economia comunei. Firma este o

societate pe acțiuni cu sediul principal în Sighetu Marmăției și mai multe puncte de lucru, dintre care unul în Sarasău. Societatea Plimob S.A. este axată pe producția de scaune (mai ales scaune pliante), destinată în principal exportului, principalul beneficiar fiind una dintre cele mai mari firme suedeze.

S.C. GM Matconstruct realizează învelitori pentru construcțiile civile și industriale noi și construcții vechi supuse reabilitării cu tablă cutată.

Sectorul industriei alimentare are și el o mare importanță, brutăriile S.C. Panifring SRL și S.C. Sarpanif S.R.L. deserveșc atât comuna Sarasău cât și municipiul Sighetu Marmăției.

2.4.3. Comerțul și serviciile

O serie de firme sunt orientate spre activitatea comercială și cea de prestări servicii. Dintre firmele cu activitate în aceste domenii pot fi enumerate: magazinul alimentar Minimarchet M & D, la care se adaugă câteva mici magazine alimentare alături de alte firme care oferă servicii de organizare evenimente și nunți sau spații pentru desfășurarea unor activități sportive și de recreere precum piscina din Sarasău etc.

2.4.4. Turismul

Turismul are un rol important în dezvoltarea economiei, o condiție de bază pentru dezvoltarea sa este promovarea atracțiilor turistice și creșterea calității serviciilor turistice. Este important ca dezvoltarea turismului să fie corelată cu activități de conservare a patrimoniului natural și cultural.

În comuna Sarasău s-a implementat în perioada 2007-2017 un proiect în valoare de 768 194 lei prin care s-a înființat Centrul Local de Informare Turistică în comuna Sarasău și proximități (Remeți, Săpânța, Câmpulung la Tisa). Centrul este funcțional, are doi angajați și este deschis de luni până vineri între orele 8 și 16.

Turismul rural s-a dezvoltat relativ recent în comuna Sarasău, în ultimii ani au apărut trei pensiuni turistice, care sunt localizate lângă drumul național 19 pe axa turistică Sighetu Marmăției - Săpânța. Pensiunile turistice din Sarasău sunt: Pensiunea Miraj, pensiunea Canves Inn și pensiunea Alisa.

Nr. crt.	Numele pensiunii	Numar de locuri cazare	Număr de margarete
1.	Pensiunea Canves Inn	30	4
2.	Pensiunea Alisa	12	2
3	Pensiunea Miraj	16	3

Tabelul 4. Pensiuni turistice din comuna Sarasău

Principalele monumente istorice din comuna Sarasău sunt: biserica de piatră, construită în anul 1600, care poartă hramul “Sfântul Mihail și Gavril”, două case aparținând familiilor nobile din sat, Casa Man – actualmente cămin cultural și Casa Iurca – aflată în stare avansată de degradare.

De asemenea importante valențe turistice au siturile arheologice: Zăpode, Vălcelușe, Cetățeaua, Lazul Mare.

2.5. POPULAȚIA. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE

2.5.1. Demografie, populația școlară și sănătatea publică

Evoluția demografică a localității Sarasău reflectă principalele evenimente istorice și procesele de dezvoltare economică care au însoțit evoluția comunei. Poziția geografică favorabilă a făcut ca teritoriul localității să fie locuit de celti în epoca bronzului, de daci la începutul epocii fierului și de românii maramureșeni începând din feudalismul timpuriu.

Populația

Populația comunei Sarasău a evoluat conform tabelului următor:

Anul	1880	1890	1900	1910	1920	1930	1941	1956	1966	1977	1992	2002	2011
Populația	692	941	1103	1152	1287	1568	1736	1904	2086	2350	2444	2416	2238

Tabelul 5. Evoluția populației comunei Sarasău

Evoluția recentă a populației localității Sarasău poate fi evidențiată însă mai bine din datele Institutului Național de Statistică. Din graficul următor se observă o trendul ascendent al populației în perioada 1992-2018.

Evoluția populației este legată de aspectele socio-economice, astfel deși natalitatea a scăzut în România, iar Sarasăul se încadrează acestei tendințe, totuși localitatea a reușit să-și mențină o tendință generală de creștere a populației prin menținerea locuitorilor și prin imigrație. Proximitatea municipiului Sighetu Marmăției a făcut ca multe persoane din comuna Sarasău să facă naveta pentru a munci în oraș. Pe de altă parte deschiderea unei secții a societății Plimob la Sarasău, unde lucrează aproximativ 600 de persoane, a dus pe de-o parte la menținerea populației indigene, dar și atragerea populației imigrante în comună.

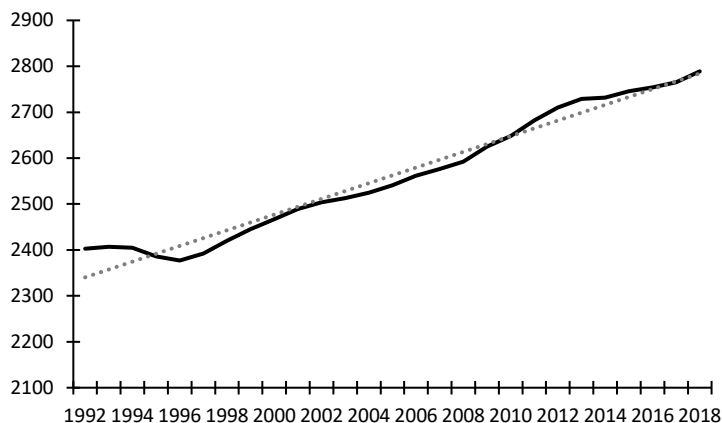

Figura 6. Comuna Sarasău – evoluția populației în perioada 1992-2017

Sursa datelor: <http://www.insse.ro>

Structura pe grupe de vârstă și sexe a populației

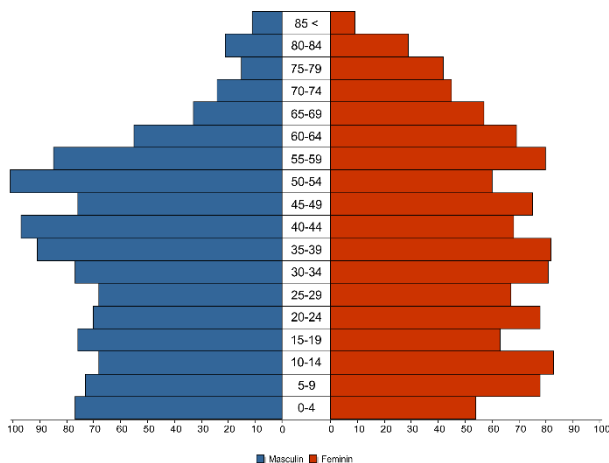

Figura 7. Comuna Sarasău – piramida vârstelor la recensământul din anul 2011

Sursa datelor: <http://www.recensamantromania.ro>

Din figura de mai sus se remarcă o serie de concluzii privind structura pe grupe de vârstă și sexe a populației din comuna Sarasău:

- faptul că populația are o ușoară tendință de îmbătrânire, fapt ce poate fi observat din diminuarea bazei piramidei datorită scăderii natalității, tendința fiind similară cu cea înregistrată la nivel național după 1990;
- liberalizarea avorturilor reflectată la grupa de vârstă 45-49 de ani;
- fenomenul demografic “baby boom” și politicile pro-nataliste din perioada comunistă reflectat la grupa de vârstă 40-44 ani;
- durata mai mare de viață a populației feminine (supramortalitatea masculină).

Genul	Nr. persoane
Masculin	1389
Feminin	1376
Total populație	2765

Tabelul 6. Structura pe sexe a populației din comuna Sarasău la 1 ianuarie 2017

Sursa datelor: <http://www.insse.ro>

Din tabelul de mai sus se remarcă faptul că numărul femeilor este mai mare comparativ cu numărul bărbaților. În data de 1 ianuarie 2017 populația comunei Sarasău era de 2765 persoane, fiind formată din 1389 bărbați și 1376 femei.

Structura etnică a populației

Din punct de vedere etnic localitatea Sarasău este locuită de români - 93,6 %, alături de care trăiesc câteva minorități: rromi – 2,2%, maghiari - 0,4% și ucraineni - 0.1%. La recensământul din anul 2011 nu și-au declarat etnia un număr de 83 persoane, reprezentând 3,7% din populația comunei.

Etnia	% din total populație
Români	93.34
Ucraineni	0.45
Maghiari	0.31
Romi	2.19
Informație nedisponibilă	3.71

Tabelul 7. Structura etnică a populației din comuna Sarasău la recensământul din anul 2011

Sursa datelor: <http://www.recensamantromania.ro>

Structura confesională a populației

Din punct de vedere confesional locuitorii comunei Sarasău sunt în majoritate de religie ortodoxă, existând un număr important de greco-catolici și baptiști, celelalte religii având pondere mai redusă.

Religia	% din total
Ortodoxă	47.90
Greco-catolică	41.38
Baptistă	2.99
Martorii lui Iehova	1.88
Adventistă de ziua a 7-a	0.31
Romano-catolică	0.27
Alte religii, atei	0.80
Informație nedisponibilă	4.47

Tabelul 8. Structura religioasă a populației din comuna Sarasău la recensământul din anul 2011

Sursa datelor: <http://www.insse.ro>

Dinamica populației comunei Sarasău este dată de cele două componente care acționează completându-se și interacționând: mișcarea naturală și mișcarea migratorie.

Această dinamică poate fi exprimată prin formula:

$$D_p = (N - M) + (I - E)$$

Unde: D_p = dinamica populației

N = numărul nașterilor

M = numărul deceselor

I = numărul imigranților

E = numărul emigranților

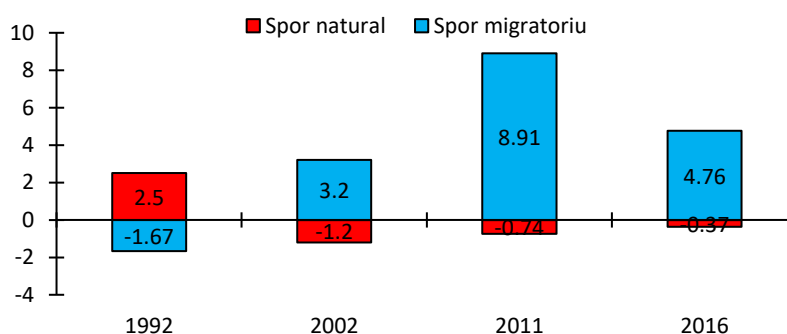

Figura 8. Comuna Sarasău – bilanțul demografic general în perioada 1992-2016

Sursa datelor: <http://www.insse.ro>

Intrările în sistemul demografic al Comunei Sarasău sunt date de nașteri și imigrație, iar ieșirile din acest sistem sunt cele date de decese și emigrări.

Mișcarea naturală a populației exprimă rata de reproducere a efectivelor demografice, fiind condiționată de numărul născuților și de numărul deceselor. Sporul (bilanțul) natural în Comuna Sarasău este prezentat în tabelul următor pentru perioada 1992-2016.

Anul	Bilanț natural
1992	2.5
2002	-1.2
2011	-0.74
2016	-0.37

Tabelul 9. Bilanțul natural al populației din comuna Sarasău în perioada 1992-2016

Sursa datelor: <https://ot.mdrap.ro/FisaUAT>

Sporul natural al populației este negativ în perioada 2002-2016, când numărul deceselor depășește ușor numărul nașterilor.

Mișcarea migratorie a populației este pozitivă în perioada 1992-2017, indicînd faptul că populația comunei crește prin imigrație.

Anul	Bilanț migratoriu
1992	-1.67
2002	3.2
2011	8.91
2016	4.76

Tabelul 10. Bilanțul migratoriu al populației din comuna Sarasău în perioada 1992-2016

Sursa datelor: <https://ot.mdrap.ro/FisaUAT>

Datele din tabelul de mai sus centralizează bilanțul migratoriu, nedetaliind migrația internă de cea internațională.

Pentru analiza evoluției demografice a populației se folosesc o serie de **indicatori demografici** calculați prin raportarea la populația totală a numărului de născuți vii sau a numărului de decese.

Natalitatea reprezintă numărul de născuți vii în cadrul unei colectivități umane într-o perioadă de timp și este exprimată prin indicele general de natalitate.

$$ng = N_{vii} / P \times 1000$$

ng – indicele general de natalitate

N_{vii} – numărul de născuți vii

P – numărul mediu al populației

În perioada 1990-2017 natalitatea în comuna Sarasău a înregistrat fluctuații anuale, dar s-a menținut pe un trend descrescător, după cum reiese din tabelul următor.

Perioada de referință	Natalitatea generală
1992 - 2001	12,50
2002 - 2011	10,47
2012 - 2016	11,71

Tabelul 11. Natalitatea în comua Sarasău în perioada 1992-2016

Sursa datelor: <http://www.insse.ro>

Mortalitatea reprezintă totalitatea deceselor din cadrul unei populații într-o perioadă dată de timp, fiind exprimat prin indicele general de mortalitate.

$$mg = D / P \times 1000$$

mg – indicele general de mortalitate

M – numărul de persoane decedate

P – numărul mediu al populației

În perioada 1990-2017 mortalitatea s-a diminuat treptat în comuna Sarasău datorită ameliorării condițiilor de viață a populației. În deceniul 1992-2011 s-a înregistrat o mortalitate medie anuală de 10,83 persoane la mia de locuitori, în deceniul 2001-2012 media a fost de 10,09, iar în perioada 2012-2016 media a coborât la 9,94 persoane decedate la o mie de locuitori.

Structura ocupațională a populației reflectă transformările în economia localității, astfel se poate observa o creștere a numărului de angajați în industrie, comerț și transport, în timp ce numărul angajaților din învățământ, asistență socială, sănătate și agricultură scade.

Domeniul de activitate	% din total
Agricultură	3.13
Industrie	66.96
Construcții	3.57
Comerț	7.14
Transport, poștă	7.14
Finanțe, bănci, asigurari	3.57
Administrație publică	3.57
Învățământ	4.03
Sănătate, asistență socială	0.89

Tabelul 12. Distribuția angajaților pe domenii de activitate

Sursa datelor: <http://www.insse.ro>

Educația și învățământul

În prezent în comuna Sarasău funcționează grădiniță și o școală cu 10 săli de clasă, dotată cu un cabinet profesoral, un laborator școlar și un teren de sport. Evoluția populației școlare este descendentă scăzând accentuat în perioada de după 1990, când numărul elevilor s-a redus cu peste 40%, de la 402 elevi în 1992 la 235 elevi în 2016. Acest fapt se datorează pe de-o parte scăderii natalității, dar și faptului că mulți elevi studiază la școlile din Sighetu Marmației, unde se deplasează cu autobusul.

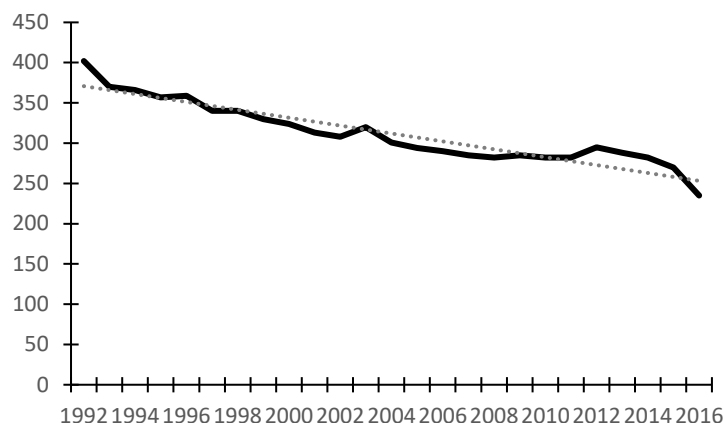

Figura 9. Comuna Sarasău – dinamica populației școlare în perioada 1992-2016

Sursa datelor: <http://www.insse.ro>

În comuna Sarasău funcționează un cabinet de medicină generală, o farmacie și un cabinet stomatologic, care însă este închis din lipsă de personal.

2.5.2. Instituții sociale, culturale și societatea civilă

În comuna Sarasău primăria prin intermediul biroului de asistență socială se ocupă de rezolvarea problemelor sociale ale unor categorii de persoane defavorizate sau cu diferite dizabilități. Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă se înregistrează în cadrul Agenției Județene de Ocupare a Forței de Muncă Maramureș având dreptul la ajutor de șomaj în condițiile legii. De asemenea la nivel local importante instituții cu atribuții sociale sunt bisericile.

Comuna Sarasău, privită din punct de vedere al cultelor religioase, avea la recensământul din anul 2011 următoarea configurație: ortodocși - 47,90 %; greco-catolici - 41,38 %, bapțiști – 2,99 %; Martorii lui Iehova – 1,88 %; adventiști de ziua a șaptea - 0,31%, iar restul de 5,54 % fiind de alte religii, atei sau persoane cu religie nedeclarată. În afara serviciului specific, activitatea bisericilor se desfășoară într-o serie de alte domenii, de la cel educational până la cel social. Cultele posedă o bază infrastructurală (instituții, clădiri, terenuri) și resurse umane care se pot constitui ca parte integrantă în implementarea strategiei de dezvoltare a comunității.

Printre schimbările pozitive din ultimii ani, se numără și faptul că a devenit posibilă înființarea organizațiilor non-guvernamentale, care își desfășoară activitatea în diferite domenii: agricultură, turism, socio-culturale. În Sarasău funcționează o asociație care are ca domeniul de activitate sprijinirea agricultorilor locali. Denumirea asociației este “Asociația Agricolă Serecnea Sarasău” și are ca domeniu de activitate sprijinirea și dezvoltarea agriculturii în comună.

2.6. CIRCULATIA

2.6.1. Circulatia rutiera:

Teritoriul administrativ al Comunei Sarasău este străbătut de Drumul Național 19, care tranversează localitatea și face legătura între Sighetu Marmăției – Satu Mare. Aceeași traseu este folosit și pentru transportul greu. Accesul în interiorul teritoriului administrativ este asigurat de drumul forestier care face legătura între extremitatea Uliței Pădurii și extremitatea de sud-vest a UAT. Transportul lemnului exploatat din pădurile situate în partea de sud-vest a UAT Sarasău se realizează pe acest drum forestier.

La Primăria Sarasău sunt înregistrate 227 mașini înmatriculate în România, rezultând astfel faptul că la cinci gospodării există o mașină (în comună există 1131 gospodării). Cea mai apropiată stație de alimentare cu carburanți este situată la 4,5 km pe teritoriul municipiului Sighetu Marmăției. Distanța până la cea mai apropiată gară (situată în Sighetu Marmăției) este de 7 km.

Reteaua stradala actuala are o axă centrală (DN 19) care merge pe direcția generală de la sud-est spre nord-vest, la aceasta adăugându-se drumurile comunale nemodernizare. În comuna Sarasău există 22 de străzi, cu o lungime totală de 11 235 m, suprafața ocupată de strazi fiind de **54 ha**.

Suprastructura strazilor este următoarea: trei străzi au îmbrăcăminte asfaltică degradată, restul sunt pietruite cu grosimi variabile acumulate în diferite perioade de întreținere și consolidare sub circulație.

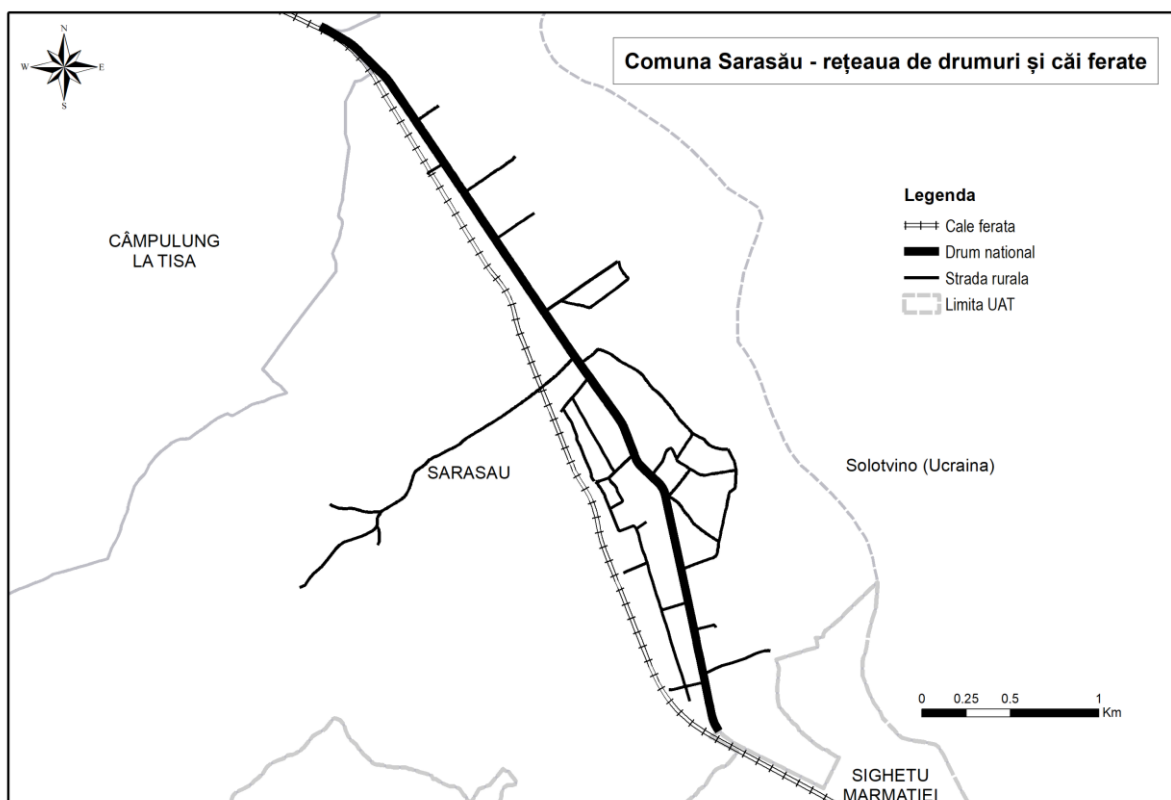

Figura 10. Comuna Sarasău – rețeaua de drumuri și căi ferate

Nr. Ctr.	Denumire stradă	Lungime (m)	Lățime (m)
1	DJ 19	7283	5
2	Strada lui Mihaicu	154	3,00
3	Strada Deluț	111	3,00
4	Strada Herstoaiiei	770	3,00
5	Strada Tineretului	525	3,00
6	Strada Zăvoi	551	3,0
7	Strada Pădurii	1708	4,00 L-1258 m 5,50 L-450 m
8	Strada Bisericii	1083	4,00
9	Strada Grănicerilor	845	4,00
10	Strada Morii 1	269	5,50
11	Strada Morii 2	627	4,00
12	Strada Morii 3	539	4,00
13	Strada Gostatului	537	3,00
14	Strada Școlii	207	4,00
15	Strada lui Gyuri	387	5,50
16	Strada Zănoaga	1542	3,50
17	Strada Păcii	150	3,00
18	Strada Fabricii	234	3,00
19	Strada Câmpului	143	3,00
20	Strada Scurtă	86	3,00
21	Strada Zănoaga Mică	98	3,00
22	Strada Hotarului	408	3,00
23	Total lungime	11.235	

Tabelul 13. Străzile din comuna Sarasău

Sursa datelor Primăria Comunei Sarasău

Transportul în comun

Principala cale rutieră pe care este asigurat transportul în comun este Drumul Național 19 Sighetu Marmației - Satu Mare. Transportul aerian se realizează prin intermediul Aeroportului Internațional Baia Mare situat la o distanță rutieră de 76 km.

Pe plan local principalul transportator care efectuează curse zilnice regulate Sarasău - Sighetu Marmației este compania S.C Transport Mara Nord SRL.

Din tabelul următor se poate observa faptul că în zilele lucrătoare există zece curse pe traseul Sighetu Marmației (CPL) – Sarasău. Aceasta evidențiază numărul mare de navetiști care e deplasează în Sighetu Marmației mai ales pentru muncă și studii.

Orar de funcționare S.C. Transport Mara Nord S.R.L.		
CPL	Sarasău	Ziua
5:50	6:10	luni-vineri
6:10	6:45	luni-vineri
6:45	7:10	luni-vineri
7:10	7:35	luni-vineri
12:25	13:00	luni-vineri
13:00	13:40	luni-vineri
13:40	14:10	luni-vineri
14:10	14:45	luni-vineri
14:45	15:15	luni-vineri
15:15	15:40	luni-vineri

Tabelul 14. Orarul de transport S.C. Mara Nord S.R.L.

Sursa datelor: <http://www.maranord.ro/trasee/sarasau.html>

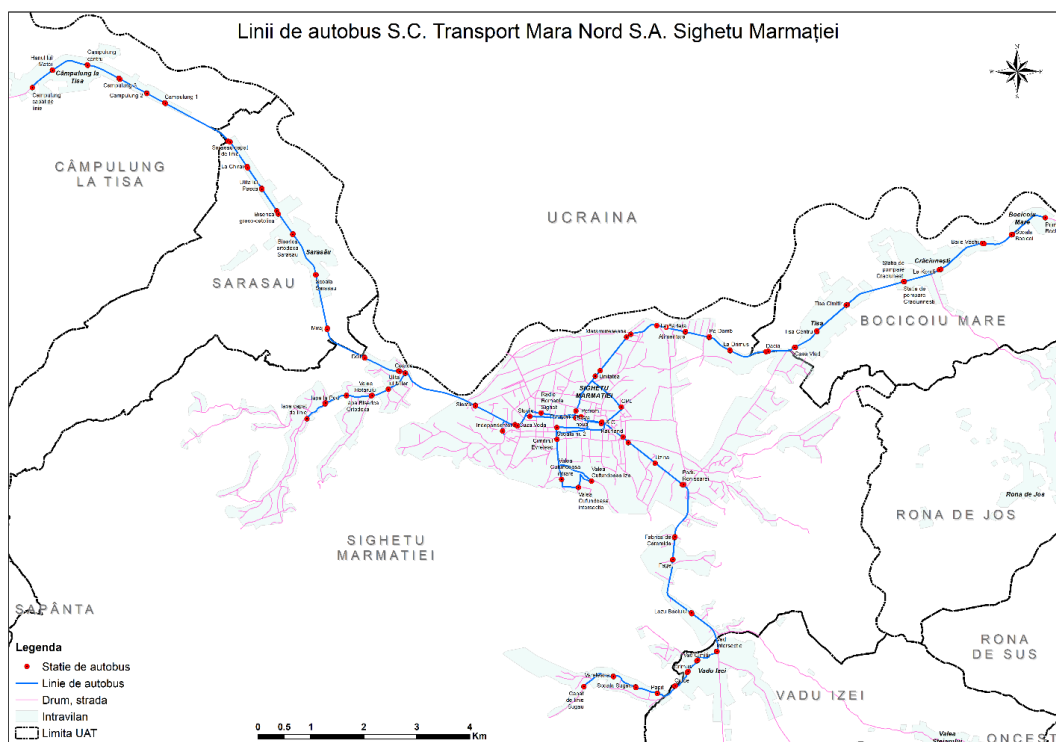

Figura 11. Linii de autobuz S.C Transport Mara Nord S.A. Sighetu Marmatiei

2.6.2. Circulația feroviară

Legătura Comunei Sarasău cu alte localități este exclusiv pe căi rutiere, deși există o linie de cale ferată și o haltă (pe ulita Pădurii) nu circulă nici un tren spre Sarasău, cea mai apropiată gară fiind cea de la Sighetu Marmatiei.

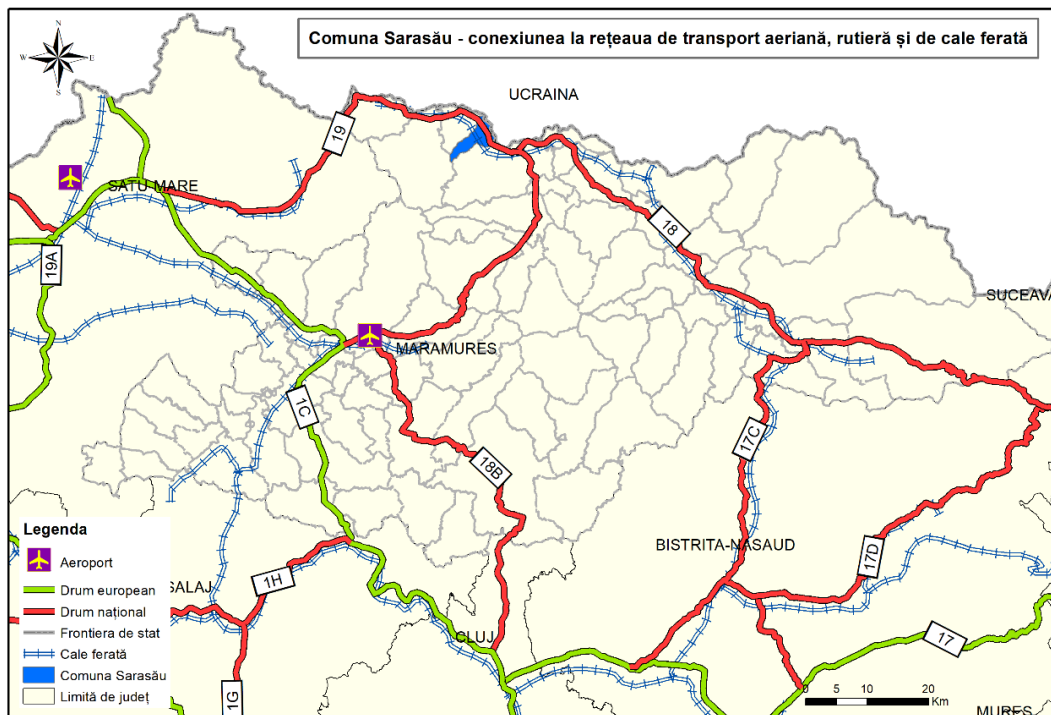

Figura 12. Comuna Sarasău – conexiunea la rețelele de transport, rutieră, aeriană și de cale ferată

2.7. INTRAVILAN EXISTENT. ZONE FUNCȚIONALE. BILANT TERITORIAL

Teritoriul administrativ al Comunei Sarasău este de 1952 ha din care 448,4 ha reprezintă teritoriul intravilan, iar 1503,6 ha reprezintă teritoriul extravilan.

TERITORIUL ADMINISTRATIV AL UNITĂȚII DE BAZĂ	CATEGORII DE FOLOSINȚĂ (HA) - SITUAȚIA EXISTENTĂ								
	AGRICOL	NEAGRICOL						TOTAL	TOTAL
	TOTAL AGRICOL	PADURI	APE	DRUMURI	CURȚI-CONSTRUCTII	NEPRODUCTIV	TOTAL NEAGRICOL		
EXTRAVILAN	1162.00	263.00	34.70	10.90	-	33.00	341.60	1503.60	
INTRAVILAN	374.00	-	3.30	26.10	45.00	-	74.40	448.40	
TOTAL	1536.00	263.00	38.00	37.00	45.00	33.00	416.00	1952.00	
% din total	78.69%	21.31%							100.00%

Tabelul 15. Bilanțul teritorial al suprafețelor existente cuprinse în limita teritoriului administrativ

Aceste suprafețe aprobate în PUG-ul elaborat în anul 2006 corespund cu datele primite de la O.C.P.I. Maramureș. În perioada 21 aprilie 2006 s-a elaborat un alt PUG al localității Sarasău care a

propus unele modificări privind suprafețele zonelor funcționale. Suprafața propusă pentru intravilan (conform PUG elaborat în anul 2006) este de 1952,0 ha, ceea ce înseamnă o creștere 31,6 ha.

2.7.1. Intravilanul existent

Intravilanul existent este cel aprobat prin Hotărârea Consiliului Local din anul 2006. Intravilanul este compus din localitatea Sarasău.

Bilant teritorial sat Sarasau (situatia existenta)		
ZONA FUNCTIONALA	ha	%
Zona institutii publice si servicii	3.20	0.71%
Zona pentru locuinte si functiuni complementare	26.00	5.80%
Zona unitati industriale / depozitare	9.20	2.05%
Zona unitati agricole	170.70	38.07%
Zone verzi, parcuri, agrement, sport	58.30	13.00%
Zona gospodarie comunala, cimitire	4.30	0.96%
Zona aferenta lucrarilor tehnico edilitare	3.10	0.69%
Zona cu destinatie speciala	0.90	0.20%
Zona cai de comunicatie rutiera si amenajari aferente	46.20	10.30%
Zona cai de comunicatie feroviara si amenajari aferente	7.80	1.74%
Zona ape	3.30	0.74%
Terenuri libere	104.70	23.35%
Zona polifunctionala centrala	10.70	2.39%
Total	448.40	100.00%

Tabelul 16. Bilantul teritorial al suprafețelor cuprinse în intravilanul existent

Intravilanul actual este compus din 5 trupuri care vor fi enumerate, mergând în sensul acelor de ceasornic, pornind de la trupul central care are și suprafața cea mai mare.

Vatra - 439,37 ha – centrul localității

Trupul 1 – 0,57 ha – nord – est

Trupul 2 – 0,08 ha – la vest de calea ferată

Trupul 3 – 1,87 ha – pe valea Sarasăului

Trupul 4 – 6,52 ha – pe valea Sarasăului

Total trupuri = 9,05 ha

Total = 448,4 ha

Zona de locuit reprezintă 5,80 % din totalul intravilanului și este caracterizată de locuințe private cu regim mediu parter și parter + un nivel. Locuințele au în general curți și grădini care le înconjoară, ocupând o suprafață de 26,00 ha.

Unitățile industriale și depozitare reprezintă 2,05% din intravilan ocupând o suprafață de 9,20 ha și este ocupată de fabrici și zone de depozitare ale fabricilor de prelucrare a lemnului, metalului, și brutărie, etc.

Unități unități agricole reprezintă 38,07% din suprafața intravilanului și ocupă suprafața de 170,70 ha.

Instituțiile și serviciile de interes public ocupă suprafața de 3,20 ha și reprezintă 0,71% din intravilan. Principalele instituții publice sunt Primăria, școlile și grădinițele, unitățile comerciale și pensiunile turistice.

Căile de comunicații și transport rutier ocupă suprafața de 54 ha reprezentând 12,04% din suprafața intravilană. Acest spațiu este ocupat de DN 19 și drumurile comunale.

Spații verzi, agrement, sport reprezintă 13,00% din suprafața intravilană (58,30 ha) fiind reprezentate în principal de terenul de sport, parcul din fața minimarketului M&D, zonele verzi din jurul râului Sarasău, parcurile din zona bisericii vechila, parcul din fața școlii generale, la care se va adăuga parcul din fața grădiniței,

Zona construcții tehnico-edilitare ocupă suprafața de 3,10 ha (0,69% din intravilan).

Zona de gospodărie comunală, cimitire reprezintă 0,96% din suprafața intravilană și ocupă 4,30 ha, fiind reprezentată de stația de pompare, zona de captare, zona cu rezervoare cu apă și stația de gaz.

Zona ocupată de ape reprezintă suprafața ocupată de râul Tisa și de afluenții acestuia, 3,30 ha și 0,74% din suprafața intravilană.

Zona polifuncțională centrală reprezintă 2,39% din suprafața intravilană și ocupă 10,70 ha.

Zonă cu teren liber reprezintă 23,35% din suprafața intravilană și ocupă 10,70 ha.

2.8. ZONE CU RISCURI NATURALE

Riscuri hidrologice - inundațiile

Principalele riscuri naturale care pot afecta dezvoltarea localității Sarasău sunt: inundațiile pe cursurile de apă, în principal râul Tisa și mai puțin pârâul Sarasău care a fost regularizat în arealul în care în trecut afecta gospodăriile populației.

Teritoriul comunei Sarasău aparține bazinului hidrografic al râului Tisa, care colectează toate pâraiele de pe teritoriul comunei. Râul Tisa mărginește teritoriul comunal în partea nord-estică. În anotimpurile ploioase și în urma ploilor torențiale de vară, precum și a topirilor de zăpadă, nivelul râului crește mult inundând porțiunile mai joase ale luncii. Zonele inundate de revăsarile râului Tisa sunt delimitate în cadrul Planurilor de protecție civilă și în Proiectul de Îndiguire și consolidare de mal pe Râul Tisa între bornele BF 254 – 319, elaborat de Aquaproiect SA în anul 2002. Astfel, inundațiile

frecvente nu afectează zona construită existentă. Limita inundabilă se apropie de localitate până la taluzul natural (obreja) dinspre malul Tisei. Localitatea este apărată prin poziția acesteia pe o terasă superioară față de râu. Pot fi inundate doar terenurile agricole, mai ales în partea nordică a localității – unde limita inundabilă se apropie de DN. În dreptul străzilor Tineretului și Pașca, limita inundabilă se află la capătul nordic al acestor străzi.

În cazuri mai izolate în condițiile unor ploi de scurtă durată, dar însemnate cantitativ se pot produce manifestări cu caracter torențial al unor afluenți ai râului Sarasău. În timpul debitelor mari în afară de inundarea albiei majore se produc accelerat fenomene de eroziune laterală a malurilor, și schimbarea traseelor albiei minore. Aceste fenomene pot să amenințe uneori gospodăriile populației, căile rutiere și terenurile agricole.

Conform indicatorilor din cadrul PATJ Maramureș localitatea Sarasău este inclusă în zone de risc cu susceptibilitate medie, redusă și foarte redusă de inundații.

Riscuri geomorfologice - alunecări de teren

Riscul geomorfologic este generat de prezența alunecărilor de teren active sau cu potențial de reactivare și de posibilitatea apariției acestora ca urmare a specificului morfologic și a schimbărilor ce apar la nivelul versanților cu pantă medie și ridicată determinate de construcții, de vibrațiile produse de transport și de depășirea stării de echilibru a versanților. Aceasta din urmă este indusă de prezența argilelor și marnelor în urma acumulării apei provenite din precipitații abundente.

Alunecările de teren sunt periculoase, având efecte negative pentru populație, întrucât pot distruge, parțial sau total, locuințe și clădiri, pot afecta terenurile, pot distruge rețelele edilitare (apă, gaz, canalizare, etc.) sau pot bloca unele căi de comunicații feroviare sau rutiere.

Zona cu alunecări de teren identificată la Sarasău este situată pe ulița Pădurii, aceasta fiind inclusă în vechiul intravilan, dar a fost exclusă din intravilanul propus.

Riscul la cutremure

Conform Legii nr. 575/2001 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea a V-a – „Zone de risc natural”, unitățile administrativ-teritoriale din județul Maramureș sunt amplasate în zone pentru care intensitatea seismică exprimată în grade MSK este minim VII.

2.9. ECHIPARE EDILITARA:

2.9.1. Gospodarirea apelor

Apele curgătoare care străbat teritoriul comunei fac parte din bazinul hidrografic Tisa, fiind în administrația teritorială a Societății Naționale Apele Române, sucursala Someș-Tisa, cu sediul în Cluj-Napoca. Apele care traversează arealul geografic al comunei sunt ape curate care nu conțin elemente chimice sau substanțe poluante.

Activitățile care se realizează în cadrul comunei nu produc efecte poluante majore asupra apelor curgătoare. La nivelul comunei nu există lucrări hidrotehnice de tipul lacuri de acumulare.

2.9.2. Alimentarea cu apa

În Sarasău, în anul 2009 s-a implementat un proiect pentru alimentarea cu apă potabilă, debitele necesare pentru alimentarea cu apă a comunei sunt următoarele:

Specificație	UM	Debite apă potabilă		
		Zilnic mediu	Zilnic maxim	Orar maxim
Populație	l/s	5,69	6,83	12,43
	m3/zi	491,73	590,07	44,75 m3/h
Agenți economici	l/s	0,07	0,07	0,07
	m3/zi	6,00	6,00	0,25 m3/h
Total comună	l/s	5,76	6,90	12,50
	m3/zi	497,78	596,12	45,00 m3/h

Tabelul 17. Debite de apă necesare alimentării comunei Sarasău

Necesarul de apă este dimensionat pentru asigurarea debitelor pentru populație – cu utilizarea apei în instalațiile interioare ale clădirilor de locuit și de utilitate publică (140 l/om.zi pentru nevoi casnice și 30 l/om.zi pentru consum public) precum și pentru agenții economici existenți. Debitul de apă necesar la sursă, conform breviarului de calcul, $Q_{sursă} = 9,0$ l/s.

Pentru captarea apelor freatice s-au realizat puțuri forate, echipate la partea superioară cu instalații automatizate de ridicare a presiunii. Construcțiile de captare s-au amplasat pe teritoriul comunei Sarasău, este vorba de 4 puțuri forate pe malul râului Tisa. Apa este pompată într-un rezervor situat pe un deal, de unde prin cădere alimentează rețeaua de distribuție către populație, care este orientată paralel cu DN 19.

Captările apelor respectă prevederile STAS 1629/4 pentru captări de ape de suprafață, prevederile STAS 1629/1,2,3 pentru captări de ape subterane, precum și prevederile NP028-98 „Normativ privind proiectarea construcțiilor de captare a apei”. S-au avut în vedere prevederile reglementării P66-2001 „Normativ pentru proiectarea și execuția lucrărilor de alimentare cu apă și canalizare a localităților din mediul rural”, precum și alte norme speciale aprobate prin HG 930/2005 privind mărirea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică.

Prin PUG se propune soluționarea alimentării centralizate cu apă a întregii comune Sarasău (cu utilizarea apei în instalațiile interioare ale clădirilor de locuit și de utilitate publică), diferențiat pe zone, în funcție de posibilitățile oferite de cadrul natural și de experiența lucrărilor de acest tip - executate anterior.

2.9.3. Canalizarea:

În comuna Sarasău s-a implementat un proiect pentru realizarea sistemului centralizat de canalizare menajeră. Conform articolului 16 din Legea apelor s-a respectat condiția ca odată cu realizarea de lucrări noi de alimentare cu apă potabilă sau extinderea celor existente, să se realizeze extinderea corespunzătoare și concomitentă a rețelelor de canalizare și a instalațiilor de epurare necesare, aceasta având în vedere protecția surselor de apă. În prezent apele pluviale sunt colectate prin rigole deschise.

Realizarea sistemului centralizat de canalizare a apelor menajere va avea ca efect direct creșterea gradului de confort al locuitorilor, precum și îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin eliminarea posibilității apariției unor boli. De asemenea, prin realizarea acestui proiect se vor crea condițiile creșterii economice prin dezvoltarea activităților agricole, a turismului și a serviciilor având ca efect final creșterea nivelului de trai al populației.

La data elaborării PUG lucrările la sistemele de alimentare cu apă și la rețeaua de canalizare și epurare a apelor au fost finalizate și se efectuează testarea funcționării acestora.

2.9.4. Alimentare cu energie electrică

Teritoriul administrativ al localității Sarasău este străbătut de o linie electrică aeriană de medie tensiune (20 Kv) care alimentează cu energie electrică gospodăriile populației.

Pentru alimentarea cu energie electrică a gospodăriilor care fac parte din trupuri izolate se vor extinde rețelele de distribuție de joasă tensiune.

Localitatea este arondată la sistemul de alimentare cu energie electrică Sighetu Marmației, aproximativ 95 % din gospodăriile fiind conectate la rețeaua electrică.

În localitate există locuințe care nu sunt racordate la energie electrică, în zonele mai izolate, numărul acestora fiind de 18 gospodării, situate pe străzile Zănoaga și Tineretului (partea nordică).

2.9.5. Telefonie

Telecomunicațiile sunt deservite de către furnizori de telefonie fixă și mobile.

Operatori: Romtelecom, Orange, Vodafone, Telekom, Digi.

Servicii oferite: telefonie, internet, televiziune prin cablu.

2.9.6. Alimentarea cu căldură

Asigurarea încălzirii locuințelor se realizează prin utilizarea combustibililor fosili, mai ales a lemnului de foc, folosind sobe de teracotă și centrale termice. Consumul estimat de lemne de foc este de 2448 one pe an.

2.9.7. Alimentarea cu gaz metan

Comuna Sarasău a elaborat un proiect de înființare a distribuției de gaze naturale, fiind determinată de necesitatea economisirii masei lemnoase în continuă scădere și a înlocuirii folosirii acesteia. Pe lângă aceasta principală preocupare în ultimii ani este asigurarea confortului și pentru menținerea calității mediului și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii.

Racordarea distribuției de gaze naturale a comunei Sarasău se va face din conducta de repartiție presiune medie Dn 400mm din PE 100 SDR 11 ce alimentează municipiul Sighetu Marmației.

Debitul de gaze naturale necesar este de 2876 mc/h, conform studiului de fezabilitate nr. PE 03 / 2011 realizat de S.C Prima Gas Group S.A. Ploiești.

Nr. ctr.	Număr de gospodării	680
1	Număr de locuitori	2.457
2	Obiective social-culturale	25
3	Consum lemne pentru încălzire (tone/an)	2.448
4	Consum butelii de gaz pentru prepararea hranei	8.460
5	Debit instalat orar	2.876
6	Consum gaze naturale pentru încălzire Nmc/an	2.290.869
7	Consum gaze naturale pentru prepararea hranei/an	299.300
8	Consum specific gaze naturale abonament	4089

9	Număr de focuri pentru încălzire	2065
10	Număr de focuri pentru prepararea hranei	680
11	Valoarea investiției	Total 1.866.880 lei
12		Total 443.030 euro
13	C+M	Total 1.547.980 lei
14		Total 367.350 euro
15	Lungimea rețelei distribuției de gaze	13.937 Nmc/h
16	Debit instalat de gaze naturale	2.876 Nmc/h
17	Investiție specifică	133,95 lei/m 31,78 euro/m
18	Durata de recuperare a investiției	Peste 25 ani
19	Durata de realizare a investiției	36 luni

Tabelul 18. Date tehnice și financiare din proiectul de înființare a rețelei de gaz metan în comuna Sarasău

2.9.8. Gospodărie comunală

În prezent, Primăria comunei Sarasău nu dispune de un serviciu de salubritate organizat în cadrul aparatului propriu. Prin HCL primăria comunei Sarasău a încheiat un contract de servicii cu firma de salubritate Sc Gold Sal SRL, care colectează săptămânal o cantitate de 18 tone de deșeuri pe lună și le transportă la groapa de gunoi din Sighetul Marmației. În localitate sunt spații amenajate de colectare a materialelor plastice, containerele fiind amplasate de către primărie. Cimitirele sunt administrate de biserică.

2.10. PROBLEME DE MEDIU

Zone inundabile

Teritoriul administrativ al Comunei Sarasău ocupă o zonă centrală în depresiunea Maramureșului pe culuarul Tisei. Clima - microclimatul în comuna Sarasău poate fi caracterizat ca răcoros și umed, sub influența maselor de aer subpolar, cu veri scurte și ierni lungi. În timpul iernii este favorizată producerea poleiului. Cantitatea precipitațiilor medii este cuprinsă între 750 și 900 mm³/an, stratul de zăpadă se păstrează aproximativ pe perioada noiembrie - martie având grosimea medie de 80-90 cm.

Presiunea minimă este caracteristică lunilor: februarie și octombrie, iar presiunea maximă este caracteristică lunii iunie. Inversiunile termice scad în timpul iernii temperatura la - 20 grade Celsius. Aerul rece cantonat în partea inferioară a Depresiunii Maramureșului menține temperaturile foarte

coborâte pe perioade de până la două sau trei săptămâni. Vânturile se canalizează pe culoarul Tisei pe direcția sud-est - nord-est.

Principalul râu este Tisa în care se varsă o serie de pâraie care au direcția generală dinspre sud-vest spre nord-est pentru pâraiele care izvorăsc din zona Creasta Pietrei. Debitul paraieielor variază foarte mult în funcție de regimul de precipitații. Aceste văi au un caracter torențial, iar în urma ploilor abundente debitul lor crește foarte mult.

Zone cu alunecări de teren

Structura geologică a zonei deluroase este compusă din strate alternative de argilă și gresii, ceea ce favorizează producerea alunecărilor de teren. În unitatea teritorial administrativă Sarasău nu au fost semnalate prăbușiri de teren și căderi de roci. Zone cu alunecări de teren există în zona „Dăbreț”, însă pe o suprafață redusă. Deși sunt limitate ca zonă și amplasate în afara perimetrelor construite, suprafețele pe care se pot produce alunecări de teren trebuie luate în considerare în acțiunea de planificare a teritoriului.

Monumente istorice

În comuna Sarasău monumentele istorice sunt înscrise în Lista Ministerului Culturii și Cultelor aprobată în anul 2004.

1	MM – II – m – A – 04624	BISERICA DE PIATRĂ “ SF. ARHANGHELI MIHAIL și GAVRIL “ - an 1600, nr. 160
2	MM – II – m – B – 04623	CASA MIHALY – sec. XVIII – în incinta sediului Poliției de Frontieră – sector Săpânța, DEMOLAT anterior anului 1990
3	MM – II – m – B – 04625	CASA IURCA – sf. sec. XIX – sediu fost IAS
4	MM – II – m – B – 04626	CASA MAN – sec. XIX – Cămin cultural

Tabelul 19. Monumente istorice din comuna Sarasău

În lista monumentelor istorice din comuna Sarasău este menționat un monument istoric, situat în incinta sediului Poliției de Frontieră, deși clădirea a fost demolată.

De asemenea în această listă figurează Casa Iurca, fost sediu IAS, clădirea fiind actualmente într-o stare avansată de degradare.

Cel mai bine conservat monument istoric este Casa Man, actualmente cămin cultural.

Cel mai important monument istoric și totodată cel mai vechi din Sarasău este biserica de piatră cu hramul Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril. Biserica veche de piatră are nava rectangulară, iar altarul terminat printr-o absidă, cu acoperiș și turlă în stilul bisericilor de lemn. Ea a fost construită din piatră și acoperită cu șindrilă, fiind datată în anul 1600. Biserica are niște pereți groși și ferestre mici, fiind

zidită ca să poată fi rezistentă la un asediu. La intrarea în biserică este pictat tabloul cu hramul bisericii “ Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril”.

În anul 1933 biserica a fost renovată, construindu-se turnul bisericii în care s-au suit clopotele din clopotnița din față. În interiorul bisericii, tot în anul 1933, s-au făcut următoarele modificări:

- s-a renovat iconostasul, care până atunci a fost construit din piatră, iar la această dată a fost făcut din lemn, lucru ce se vede și în prezent;
- tot la această dată pictorul Dancuș a făcut patru tablouri pe pereții laterali reprezentând “Răstignirea Domnului nostru Iisus Hristos”, “Învierea Domnului”, iar pe bolta bisericii a pictat Sfânta Treime.

Figura 13. Biserica veche din Sarasău cu hramul Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril

De la această ultimă renovare nu s-a mai făcut nici o altă renovare până în anul 1952 când biserica a fost acoperită cu șindrilă nouă . A urmat o nouă renovare a acoperișului cu șindrilă în anul 1972, dar în luna noiembrie a aceluiași an biserica a fost închisă și nu s-a mai oficiat în ea slujba, deoarece a devenit neîncăpătoare și s-a construit o nouă biserică mai mare în centrul satului.

În vara anului 1972 s-au coborât cele două clopote mari din turn și s-au dus la biserica nouă din centrul satului.

Situri arheologice

Localitatea Sarasău a fost populată încă din perioada dinaintea erei noastre, fapt demonstrat de obiectele găsite în raza comunei, care datează din perioada preistorică. Din epoca bronzului s-au descoperit o serie de obiecte valoroase, de exemplu: un obiect de bronz artistic decorat, cu o greutate de 9 kg precum și săbii sau brățări din același material. Există dovezi că în epoca bronzului populația s-a așezat aici statornic, a putut să se mențină în acest spațiu, unde a creat o civilizație înaltă, fapt dovedit de armele, uneltele casnice și de podoabele descoperite.

Cu ocazia săpăturilor arheologice efectuate în anul 1967 s-a găsit o sabie de bronz. Această sabie este decorată cu patru inele ovoidale, se remarcă în ea o gaură care are ca scop fixarea armei cu sfoară sau lanț. Între arme se numără așa numitele "celturi" care sunt obiectele cele mai caracteristice ale epocii bronzului. Numele acestui obiect de bronz este socotit ca derivat din cuvântul latinesc "celtes" care înseamnă daltă. Acest instrument a fost folosit pentru a tăia cu el. Un astfel de instrument a fost găsit în anul 1871 în Sarasău cu ocazia construirii căii ferate, iar alte exemplare au fost găsite în anul 1966 și se păstrează în Muzeul Maramureșean din Sighetu Marmației.

S-au mai descoperit multiple obiecte de uz casnic ca: vase de lut, seceri, dălți, târnăcoape de bronz. Se presupune că minereul din care s-au confecționat aceste obiecte din bronz ar proveni din minele de la Căvnic și Budești. În afară de uneltele necesare vieții de toate zilele au fost confecționate unele produse de lux: podoabe, bijuterii sau ca monedă de schimb în comerț. Astfel sunt brățările și arcurile de bronz sau aur, perlele, lanțurile de aur cu același diametru.

În anul 1847 un cioban a găsit o comoară din aur de 9 kg care era compusă din: 76 lame spirale, 86 cercuri de mărimea unui inel și 2 cercuri mai mari, 64 boabe de mărgelă care au ajuns în proprietatea statului. O parte din comoară: 8 lame spirale, 6 cercuri de mărimea unui inel și un colier de aur au ajuns în proprietatea Iulianeii Man, iar alte brățări mai mici și mai mari au ajuns în proprietatea familiei Man și Mihaly Gavrila.

Descoperirile din epoca fierului sunt de asemenea destul de numeroase. Pe vatra veche a localității a fost identificat un atelier de fierărie.

Ceramica descoperită în comună vădește anumite trăsături unitare, atât sub aspectul tehnicii de lucru (lucrate cu mâna și cu roata) cât și acela al formelor și ornamentelor, ceea ce presupune existența unor centre locale de olărit. Semnele de olari găsite pe funduri de oale constituie o dovadă în acest sens. S-au găsit țeste pentru copt pâine, lucrate în tehnică primitivă cu mâna, ceea ce presupune realizarea în parte a ceramicii în cadrul gospodăriei individuale țărănești.

Siturile arheologice din comuna Sarasău sunt enumerate în tabelul următor:

1*	MM – I – s – A – 04409	“ZĂPODIE” – Sit arheologic cu 3 așezări : Așezare Hallstattană (sec. V – IV î.e.n.), Așezare Prefeudală (sec. IV – V) și Așezare Feudală (sec. X-VIII) - pe versantul situat la nord-vest de intersecția DN 19 cu strada Pădurii
	MM – I – m – A – 04409.02	“ZĂPODIE” - așezare sec. IV –V p. Chr. Epoca migrațiilor
	MM – I – m – A – 04409.03	“ZĂPODIE” - așezare sec. IV – IV p. Chr. Latene
	MM – I – m – B – 04409.01	“ZĂPODIE” - așezare sec. IX – XIII Epoca medieval timpurie
2	MM – I – s – B – 04410	“LA MOARĂ” – așezare din Epoca Bronzului - cultura Suci de Sus -
3	MM – I – s – B – 04411	“LAZUL MARE” – Sit arheologic cu 2 așezări: Așezare din Epoca Bronzului - cultura Suci de Sus și Așezare Feudală Timpurie, sec. X-VIII - pe versantul cu orientare sudică a V Sarasăului, la cca 1.2 km de DN 19
4	MM – I – m – B – 04411.01	“LAZUL MARE” - așezare sec. X – XIII Epoca medieval timpurie
	MM – I – m – B – 04411.02	“LAZUL MARE” - așezare Epoca Bronzului, cultura Suci de Sus
5	MM – I – s – B – 04412	“CETĂȚEA” – Așezare fortificată - Cetate de Pământ Medievală ; - pe versantul cu orientare sudică a V Sarasăului, în zona limitei UAT Sarasău și Câmpulung la Tisa
6	MM – I – s – B – 04413	“VAȘCAPĂU” – Așezare din Epoca Bronzului - cultura Suci de Sus - la limita nordică a UAT Sarasău – de ambele părți ale DN 19

Tabelul 20. Situri arheologice din comuna Sarasău

Arii naturale protejate

Pe teritoriul administrativ al comunei Sarasău există trei arii naturale protejate: Situl de importanță comunitară ROSCI0251 Tisa Superioară, Situl de importanță comunitară ROSPA0134 Munții Gutâi și pe o mică suprafață din limita administrativă, în partea sudică situl Igniș ROSCI0092.

ROSCI0251 Tisa Superioară

Situl de importanță comunitară ROSCI0251 Tisa Superioară cu o suprafață de 6 303 ha are coordonatele centrale la Longitudine N 47°56'6" și Latitudine E 24°5'25"; a fost desemnat prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind declararea siturilor de importanță comunitară ca parte a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare.

Situl este constituit pe granița de stat a României cu Ucraina, pentru protecția cursului superior al râului Tisa, a ihtiofaunei și faunei terestre specifice luncilor și zăvoaielor din lunca inundabilă a acestuia. Situl găzduiește două tipuri de habitate, trei specii de amfibieni, zece specii de pești și o

specie de mamifere (vidra) de interes comunitar. Alături de vidră a fost semnalată în ultimul timp și nurca. Cercetări recente au permis identificarea unor specii de amfibieni ca broasca roșie de pădure și broasca râioasă, precum și confirmarea prezenței șarpelui lui Esculap. Tritonul carpatic este prezent în sit la o altitudine de 300 m, pe terasa râului Tisa la Sighetu Marmației, reprezentând cea mai vestică și de joasă altitudine semnalată a acestei specii în Carpații Orientali. În sit au fost recent observate trei specii de lilieci de interes comunitar, nementionate în formularul standard. Vegetația aparține etajului pădurilor de foioase, subetajul pădurilor de fag, de gorun și de amestec cu gorun. Situl include rezervația naturală Pădurea Ronișoara, iar partea estică este inclusă în Parcul Natural Munții Maramureșului.

Culoarul Tisei are o lungime de 62 km, prezentând două sectoare distincte, defileul Tisei, între Valea Vișeuului și Lunca și culoarul depresionar al Tisei, între Lunca și Teceul Mic. Acesta cuprinde, în sens restrâns, lunca și terasele, dar în sens larg cuprinde și partea terminală a Piemontului Săpânței. Lunca Tisei păstrează încă numeroase urme ale fostelor cursuri, reprezentate prin bălți, brațe moarte, cursuri secundare, între care se află grinduri și acumulări de pietrișuri sau materiale mai fine.

Situl se suprapune cu comuna Sarasău în partea nordică a unității teritorial administrative.

Vulnerabilitate: poluarea industrială și menajeră, mărirea numărului de balastiere (care funcționează cu aprobări din partea APM – urilor și Apelor Române), intensificarea agriculturii – schimbarea metodelor de cultivare a terenurilor din cele tradiționale în agricultura intensivă, schimbarea habitatului semi-natural datorită încetării activităților agricole ca cositul sau pășunatul, braconaj, desecarea zonelor umede, cositul în perioada de cuibărire, industrializarea și creșterea zonelor urbane, distrugerea cuiburilor, deranjarea păsărilor în timpul cuibăritului, cositul prea timpuriu, turism sălbatic, arderea vegetației, prinderea păsărilor cu capcane, practicarea sporturilor extreme (ATV-uri și mașini de teren), înmulțirea necontrolată a speciilor invazive, defrișările, tăierile și lucrările silvice care au rezultat tăierea arborilor pe suprafețe mari, vânătoarea în timpul cuibăritului, împăduririle zonelor naturale sau seminaturale, desecarea zonelor umede.

Măsuri minime de conservare

A) Regimul terenurilor

a) planurile de amenajarea teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile prezentelor măsuri de conservare.

b) se interzice schimbarea destinației actuale a terenurilor cuprinse în perimetrul sit Natura 2000 ROSCI0251 Tisa Superioară;

c) activitățile care se desfășoară pe suprafața ROSCI0251 Tisa Superioară se supun avizării Custodelui.

B) Silvicultură

În arii naturale protejate funcțiile de protecție ale pădurilor au rol prioritar, funcțiile economice fiind subordonate scopului principal. Pe termen lung se urmărește să se realizeze o structură de ansamblu și de detaliu optimă a pădurii, structură care să se apropie de cea naturală.

Recoltarea produselor principale ale pădurii se va face în condiții de siguranță ecologică.

a) din punct de vedere al gospodăririi (exceptând regimul terenurilor), fondul forestier de pe suprafața ROSCI0251 Tisa Superioară se supune reglementărilor Codului Silvic (Legea nr. 46/2008) și a celor din OUG nr. 57/2007 L 49/2011 cu toate modificările ulterioare.

b) pe terenurile care fac parte din fondul forestier național inclus în ROSCI0251 Tisa Superioară se execută numai activități silvice prevăzute în amenajamentele silvice, cu respectarea reglementărilor privind zonarea funcțională a pădurilor, în afara sezonului de cuibărit cuprins între 15 martie și 1 septembrie.

La aplicarea practică a tratamentelor silvice se vor urmări cel puțin următoarele (management PNPC):

- Deschiderea de ochiuri cu intensitate moderată (ritmul în care se instalează regenerarea naturală nu trebuie să devanseze ritmul planificat al tăierilor în suprafața UAT – urilor) și să fie corespunzător amplasate pentru minimizarea, inclusiv a prejudiciilor de exploatare ulterioare;
- Executarea tăierilor de produse principale se va face numai în ani de fructificație, tăierile urmând să se efectueze după diseminare și în afara perioadelor de restricție legale;
- Revenirea cu noi tăieri în ochiurile regenerare se va corela cu ritmul de creștere și dezvoltare a semințșului speciilor principale;
- Pe tot parcursul conducerii regenerării se vor adopta și aplica, anual, lucrările de îngrijire a semințșurilor, reclamate de mersul regenerării în fiecare ochi;
- În ochiurile în care s-a realizat închiderea stării de masiv se va trece la aplicarea primelor degajări (depresaj) fără a se aștepta regenerarea integrală a arboretului;
- Este interzisă tăierea, ruperea, distrugerea, degradarea ori scoaterea din rădăcini, fără drept, de arbori, puiți sau lăstari din fondul forestier.

d) realizarea de drumuri forestiere noi, precum și de noi căi de scos – apropiat a lemnului sau alte activități care pot avea impact negativ asupra ariei protejate se pot executa numai cu avizul custodelui;

e) exploatarea masei lemnoase rezultată ca urmare a aplicării prevederilor amenajamentului silvic, se va face cu respectarea strictă a normelor tehnice specifice, minimizând impactul negativ asupra speciilor și habitatelor;

f) se interzice introducerea de specii de arbori/plante alohtone, atât pe terenurile care fac parte din fondul forestier, cât și pe terenurile din afara fondului forestier;

g) alte lucrări silvice decât cele prevăzute în amenajamentele silvice se execută doar cu avizul custodelui;

h) reamenajarea pădurilor de pe teritoriul sitului de importanță comunitară ROSCI0251 se face în colaborare cu custodele, ținându-se cont de obiectivele de conservare stabilite pentru ariile naturale protejate menționate.

i) se interzice plantarea de specii alohtone de arbori, atât pe terenurile care fac parte din fondul forestier, cât și pe terenurile din afara fondului forestier, fiind încurajată înființarea/replantarea unor arborete formate din specii autohtone specifice arealului.

j) intervențiile asupra speciilor invazive, precum și reintroducerea speciilor indigene pe terenurile ocupate de vegetația forestieră de pe suprafața sitului de importanță comunitară ROSCI0251 se fac doar în baza unor studii de specialitate executate de persoane juridice sau fizice autorizate.

k) amenajamentele silvice și pastorale, atât pentru fondul forestier de stat cât și pentru cel privat de pe raza sitului ROSCI0251 se supun aprobării cu avizul custodelui, în scopul punerii în concordanță cu planul de management;

l) adoptarea soluțiilor tehnice pentru lucrările forestiere prevăzute în amenajamentele silvice se va realiza după consultarea și obținerea avizului custodelui. Custodele are dreptul de a verifica modul de aplicare în practică a tipului, intensității și volumului tratamentelor/tăierilor în fondul forestier și în vegetația forestieră din afara fondului forestier de pe raza sitului ROSCI0251 pentru a se asigura de menținerea stării de conservare a habitatelor și speciilor.

C) Floră și faună sălbatică

Pentru speciile de plante și animale sălbatice terestre, acvatice și subterane din aria protejată, inclusiv cele prevăzute în anexele OUG 57/2007, L 49/2011 și toate cu modificările ulterioare precum și speciile incluse în lista roșie națională sunt interzise:

a) orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare;

b) perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație;

c) distrugerea și/sau culegerea cuiburilor și ouălor din natură;

d) deteriorarea și/sau distrugerea locurilor de reproducere sau odihnă;

deținerea, transportul, comerțul sau schimburile în orice scop fără autorizația autorității de mediu competente;

e) deținerea, transportul, comerțul sau schimburile în orice scop fără autorizația autorității de mediu competente;

- f) lăsarea liberă a câinilor;
- g) deținerea neautorizată în captivitate a exemplarelor din fauna sălbatică.

Colectarea/recoltarea de specii de floră și faună se poate face numai în scop științific cu avizarea prealabilă a autorității competente pentru protecția mediului.

D) Măsurile generale de conservare pentru specii: conservare a habitatelor speciilor, limitarea perturbării faunei de interes conservativ, ca urmare a desfășurării activităților umane, respectarea prevederilor legale în vigoare cu privire la conservarea și/sau protecția speciilor de floră și faună sălbatică, colaborarea cu instituțiile abilitate în vederea interzicerii folosirii ATV – urilor, motocicletelor și autoturismelor în habitatele naturale, interzicerea drenării zonelor umede naturale, menținerea debitelor ecologice ale cursurilor de apă, controlul arderii vegetației uscate, promovarea activităților agricole tradiționale, interzicerea abandonării deșeurilor.

E) PĂȘUNAT

1) utilizarea pajiștilor de pe teritoriul sitului ROSCI0251 este permisă doar pentru comunitățile sau proprietarii care dețin pășuni în zonă, în baza unui contract încheiat cu administratorul legal al pășunii și avizat de Custode.

2) închirierea pajiștilor aflate în situl ROSCI0251 de către deținători de animale din zona învecinată acestora, alții decât proprietarii pajiștilor, se face pe bază de contract încheiat între părți, cu avizul Custodelui.

3) amplasarea de tâne și locuri de târlire se face la o distanță de minim 300 m de malul apelor sau a habitatelor umede și numai cu avizul Custodelui.

4) pe terenurile cu vegetație erbacee, încadrate în Planurile Urbanistice Generale în categoria pășuni sau fânețe sunt interzise următoarele activități: ararea, discuirea, scarificarea, schimbarea categoriei de folosință, fără avizul Custodelui, incendierea vegetației, afectarea regimului hidric prin drenare sau desecare, pășunarea cu un efectiv mai mare de 1 UVM/ha.

5) pe terenurile cu vegetație erbacee, încadrate prin Planurile Urbanistice Generale în categoria pășuni sau fânețe sunt permise următoarele activități:

- a) îndepărtarea speciilor de plante alohtone invazive;
- b) îndepărtarea tufărișului în perioada 1 august – 28 februarie, cu menținerea pe suprafețe a minim 5 %, maxim 10% tufăriș.
- c) pășunatul făcut după retragerea apelor de primăvară de pe pășuni, sau după 25 aprilie;
- d) păstrarea unei benzi nearată de minim 10 m de la malul habitatelor acvatice – râuri, pâraie sau umede – mlaștini, brațe moarte.

6) custodele monitorizează activitățile de pășunat și activitățile agricole pe teritoriul sitului ROSCI0251 în vederea stabilirii impactului acestora asupra florei și faunei și pentru stabilirea unor eventuale restricții în zonele afectate.

F) Utilizarea altor resurse

a. este interzisă exploatarea resurselor minerale, a solului, a literei pe întreaga suprafață a sitului ROSCI0251;

b. este interzisă realizarea captărilor de apă în scopuri comerciale și industriale pe întreaga suprafață a sitului ROSCI0251;

c. realizarea oricăror lucrări de investiții pe teritoriul sitului ROSCI0251 se face numai după obținerea actelor de reglementare necesare emise de APM MM;

d. este interzisă poluarea de orice tip.

G) Construcții

a. până la realizarea zonării interioare și a planului de management, pe întreg teritoriul siturilor ROSCI0251, realizarea de construcții este supusă avizării Custodelui.

H) Turism, educație, natura

a. Sunt permise următoarele activități: studierea naturii, florei și faunei, fotografierea, pictura peisajelor, drumeții, plimbări pe jos sau, iarna, cu schiurile, ciclism, vizite educative, ore în aer liber, cunoașterea și învățarea unor meșteșuguri tradiționale, turismul ecvestru.

b. Sunt interzise următoarele activități: aprinderea focului pe teritoriul ariei în afara locurilor special amenajate, perturbarea liniștii în arie prin orice fel de mijloace, accesul câinilor lăsați liberi și fără botniță, depozitarea necontrolată a deșeurilor menajere/substanțelor chimice în cuprinsul rezervației, practicarea de sporturi cu mijloace motorizate, care utilizează carburanți fosili, accesul în afara drumurilor și potecilor existente, distrugerea sau degradarea panourilor informative, spălarea autovehiculelor, depozitarea cadavrelor păsărilor și animalelor, realizarea de tratamente chimice neselective sau cu grad scăzut de selectivitate și remanența mare pentru combaterea insectelor defoliatoare, fiind recomandate tratamentele bazate pe utilizarea preparatelor biologice.

I) Cercetarea științifică

a. activitatea de cercetare științifică în scopul conservării diversității biologice este permisă, pe întreg teritoriul sitului ROSCI0251 cu aprobarea Custodelui;

b. activitățile de cercetare științifică, inclusiv recoltarea de probe, mostre, etc. se face cu avizul custodelui;

c. rezultatele activităților de cercetare științifică, vor fi puse la dispoziția custodelui în măsura în care acestea pot contribui la conservarea ariei protejate, la identificarea de specii și habitate, la îmbunătățirea activității în aria protejată.

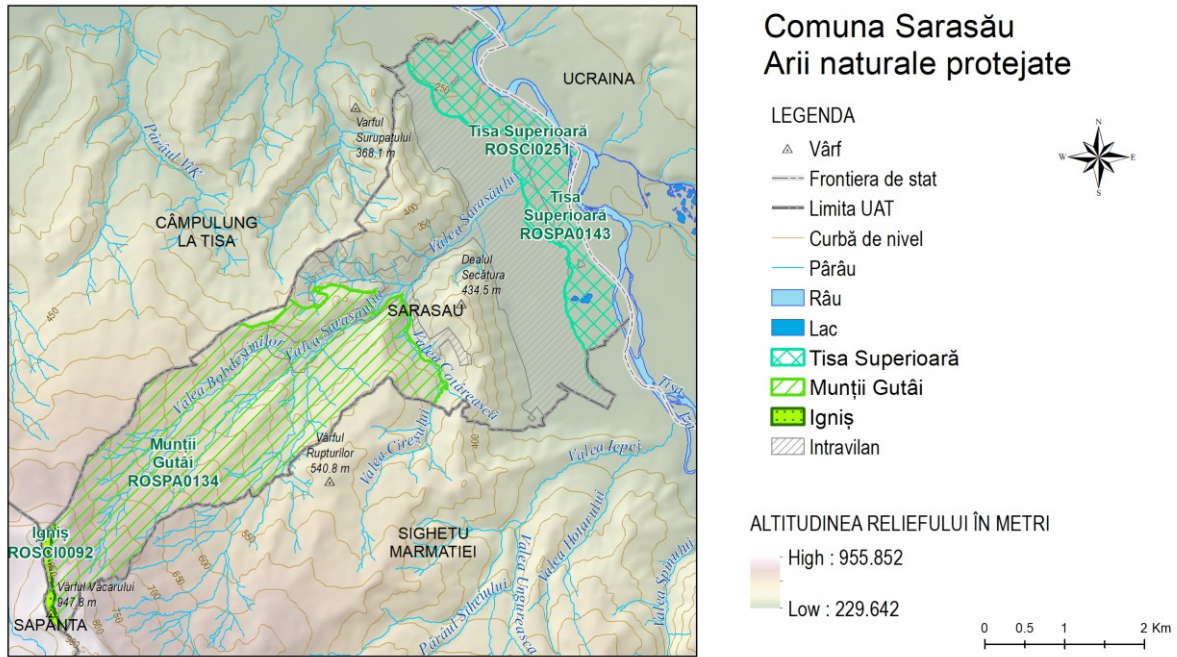

Figura 14. Comuna Sarasău – arii naturale protejate

Situl ROSPA0134 Munții Gutâi este situat în regiunea biogeografică alpină și în cea continentală, în zona vulcanică a Carpaților Orientali, mai exact în Munții Gutâi și Munții Igniș. Suprafața sitului este de 28.406 hectare, cuprinse altitudinal între 289 și 1428 metri, cu o medie altitudinală de 894 metri. Coordonatele centrale sunt N 47° 48' 25" și E 23° 45' 21". Teritoriul ariei naturale protejate are următoarele mari categorii de habitate: păduri de foioase 51%, păduri de conifere 4%, păduri de amestec 6%, habitate de păduri (păduri în tranziție) 12%, pajiști naturale, stepe 23%, pășuni 4%.

Situl se suprapune cu comuna Sarasău în partea sudică a unității teritoriale administrative.

Vulnerabilitățile înregistrate sunt: turismul necontrolat, schimbarea habitatului semi-natural (fânețe, pășuni) datorită încetării activităților agricole precum cositul sau pășunatul, lucrări îndelungate în vecintatea cuibului în perioada de reproducere, vânătoarea în zona locurilor de cuibărire a speciilor periclitare, practicarea sporturilor extreme (moto-cross și mașini de teren), amenajiri forestiere și tăieri în timpul cuibăritului speciilor periclitare, distrugerea cuiburilor, deranjarea păsărilor în timpul cuibăritului, braconaj, defrișările, tăierile și lucrările silvice care au ca rezultat tăierea arborilor pe suprafețe mari, tăierile selective a arborilor în vârstă, împăduririle zonelor naturale sau seminaturale, industrializare și creșterea zonelor urbane, arderea vegetației (a miriștii și a pârloagelor).

Situl ROSCI0092 Munții Igniș este situat în sud-vestul comunei, la limita cu Săpânța. Aria naturală protejată este situată în regiunea biogeografică alpină și în cea continentală, în zona vulcanică a Carpaților Orientali mai exact în Munții Igniș. Suprafața sitului este de 19.598 hectare, cuprinse

altitudinal între 321 și 1297 metri, cu o medie altitudinală de 888 metri. Coordonatele punctului central sunt: N 47° 50' 13" E 23° 46' 16". Situl are următoarele mari categorii de habitate: păduri de foioase 53%, păduri de conifere 3%, păduri de amestec 5%, habitate de păduri (păduri în tranziție) 9%, pajiști naturale, stepe 27%, pășuni 3%.

Pe teritoriul sitului există o serie de habitate de interes comunitar:

- păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum, cod 9110 acoperă 15%;
- păduri de fag de tip Asperulo-Fagetum, cod 9130 acoperă 7%;
- vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane, cod 3220 acoperă 1%;
- pajiști cu Molinia pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase (Molinion caeruleae), cod 6410 acoperă 1%;
- comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin, cod 6430 acoperă 1%;
- turbării active, cod 7110 * acoperă 0,1%;
- mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante (nefixate de substrat), cod 7140 acoperă 1%.

Desigur, există și alte tipuri de habitate, care reprezintă restul ce rămâne până la 100%.

Deteriorarea ariei naturale protejate este datorată defrișărilor sporadice.

Situl cuprinde zone umede cu o mare valoare ecologică și științifică, zone cu stâncării, pășuni și fânețe montane, păduri naturale de fag și păduri de molid.

Obiective industriale și zone periculoase

La limita cu Sighetu Marmației există o stație de dimensiune medii de pompare a gazului care alimentează municipiul Sighetul Marmației cu gaze naturale. Tot de la această stație de pompare rețeaua de gaze naturale se va extinde spre localitățile Sarasău, Câmpulung la Tisa, Săpânța și Sarasău.

2.11. DISFUNCȚIONALITĂȚI

2.11.1. Disfuncționalități privind activitățile economice

- migrația forței de muncă specializată în orașele din județ, dar și din alte regiuni ale țării;
- infrastructura de afaceri în stadiu incipient de dezvoltare (inclusiv pentru agricultură);
- scăderea calitativă a pregătirii resursei umane;
- promovarea insuficientă a oportunităților de afaceri;
- lipsa facilităților pentru investitorii mici și medii care să încurajeze crearea de IMM-urilor;
- migrația forței de muncă tinere, în special în străinătate;
- insuficienta valorificare a resurselor turistice ale cadrului natural;

- puține inițiative private locale;
- lipsa persoanelor calificate.

2.11.2. Disfuncționalități privind structura populației

- fenomenul de îmbătrânire demografică a populației;
- scăderea ratei natalității;
- probleme serioase cu sărăcia din mediul rromilor, localitatea având o zonă relativ izolată pe Ulița Pădurii în care s-a stabilit populația rromă;
- populația sărăcită – număr mare de ajutoare sociale;
- deteriorarea structurilor sociale, feminizarea și îmbătrânirea populației datorită migrației populației în alte localități din țară sau în străinătate.

2.11.3. Disfuncționalități privind căile de circulație

- unele porțiuni ale drumurilor ce străbat comuna necesită lucrări de reabilitare și modernizare;
- pentru străzile existente se constată următoarele: necesitatea modernizării străzilor locale prin asfaltare și lărgire a carosabilului, realizare de trotuare și de spații verzi de protecție;
- lipsa trotuarelor, a locurilor de parcare și a fâșiilor plantate de-a lungul carosabilului;
- acces dificil la calea ferată datorită faptului că trenul nu mai circulă în comună
- zona este accesibilă turistic mai ales pentru grupurile care vin cu autocarul și pentru turiștii care dețin mașină proprie,
- lipsa traseelor turistice marcate,
- lipsa traseelor și pistelor de biciclete, atât pentru scop turistic, cât și pentru deplasarea navetiștilor spre Sighetu Marmației.

2.11.4. Disfuncționalități privind echiparea edilitară

- absența sistemului de alimentare cu apă potabilă determină imposibilitatea de a avea control asupra calității apei (proiectul de alimentare a cu apă va fi în curând finalizat și testat);
- inexistența unui sistem de canalizare constituie un factor de poluare a mediului (de asemenea proiectul de canalizare va fi funcțional în curând);

- inexistența unei stații de epurare a apelor uzate (stația de epurare va fi funcțională în curând, proiectul fiind finalizat);
- neracordarea populației la magistrala de gaz;
- utilizarea unei cantități importante de material lemnos pentru încălzirea gospodăriilor.

2.11.5. Disfuncționalități privind protecția mediului

Se constată diferite tipuri de poluare:

- poluarea aerului – se face prin surse de poluare grupate în categoria surselor tipic rurale, neexistând surse majore de poluare.
- poluarea apei – se reflectă în efectele nocive produse atât asupra apelor de suprafață (deversări necontrolate), cât și asupra apelor subterane.
- poluarea solului – se înregistrează fenomene de eroziuni de suprafață, alunecări de teren sau cazuri de băltiri.

2.12. Necesități și oportunități ale populației

Propunerile privind organizarea viitoare social-economică și urbanistică a comunei Sarasău au ținut seama de necesitățile și opțiunile populației în contextul amplasării geografice, infrastructura rutieră, precum și importanța deținută de comună la nivel teritorial. Au fost consultate autoritățile locale și analizate propunerile pentru dezvoltarea de noi drumuri, parcuri, locuri de joacă pentru copii, unei săli de sport, a marcajelor turistice, precum și alte sugestii făcute pe parcursul consultărilor din perioada elaborării Planului Urbanistic General.

În discuțiile purtate cu factorii de decizie, aceștia și-au expus punctul de vedere asupra politicii proprii de dezvoltare a localității, și anume:

- includerea în intravilan a gospodăriilor și dotărilor aflate în prezent în extravilan, precum și a zonelor cu potențial de dezvoltare pentru zone rezidențiale, activități productive și turistice;
- sporirea gradului de confort al localității prin asfaltarea drumurilor locale, realizarea de poduri și podețe și implementarea unui sistem de rigole pe marginea drumurilor;
- finalizarea proiectului prin care se realizează sistemul centralizat de alimentare cu apă potabilă;
- finalizarea proiectului prin care se realizează sistemul centralizat de canalizare menajeră;

- consolidarea malurilor pârâurilor, în vederea combaterii eroziunii terenurilor din apropiere;
- încurajarea turismului prin marcarea traseelor turistice, ținând cont de estetica peisajului natural și construit și de activitățile de tip cultural care încă se mai păstrează;
- înființarea unor unități de colectare și prelucrare a produselor agricole;
- modernizarea dotărilor existente și realizarea de noi obiective;
- crearea de spații verzi publice, spații pentru agrement și sport;
- Impulsionarea economiei locale, prin atragerea de investitori care să investească în dezvoltarea turismului rural și dezvoltarea producției agricole;
- modernizarea arterelor de circulație la standarde europene;
- protejarea obiectivelor cu valoare de patrimoniu și a celor cu valoare arhitecturală (case tradiționale);
- modernizarea clădirilor publice prin menținerea elementelor tradiționale.

3. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

3.1. STUDII DE FUNDAMENTARE

La întocmirea Planului Urbanistic General al Comunei Sarasău s-au întocmit într-o fază premergătoare studii complementare, pe domenii, care să constituie fundamentul P.U.G.:

- Studiu topografic pentru actualizare P.U.G.;
- Studiu geotehnic.

Concluziile studiilor de fundamentare:

- Studiu topografic:

În urma efectuării reambulării imobilelor din cadrul UAT Sarasău și în urma consultării datelor oficiale din registrele Oficiului de Cadastru Maramureș cu privire la limitele de intravilan în vigoare și raportările cu parcelele cu numere cadastrale, care dispun de geometrie, s-au constatat următoarele:

- Limitele intravilanului sunt cele stabilite prin planurile de sistematizare elaborate în anul 2006, de la momentul respectiv și până la momentul de față nemaifiind aprobată altă documentație de urbanism la nivel de UAT. Prin urmare, perimetrele construibile în vigoare nu mai corespund cu realitatea din teren și nici cu tendințele de dezvoltare ale comunității.
- Trasarea limitelor de intravilan s-a realizat la momentul respectiv pe suport digital, dar limitele UAT nu erau corecte astfel încât limita intravilanului ieșea din limita administrativă a

localității. De asemenea limitele actualului intravilan nu respectă limitele de proprietate, fiind întâlnite multiple situații în care un imobil este situat parțial în intravilan, parțial în extravilan.

- Intravilanul actual era trasat în zone cu pantă ridicată (fără potențial de construire) și în zone cu alunecări de teren.

— Studiu geotehnic.

- Conform datelor oficiale, pe teritoriul UAT Sarasău, Tisa este cea care cauzează fenomene de inundabilitate în perioade cu precipitații bogate.
- Pe teritoriul UAT Sarasău nu se înregistrează fenomene deosebite cu risc de alunecări de teren, zonele cu alunecări de teren au fost identificate și excluse din intravilan.

3.2. EVOLUTIE POSIBILA, PRIORITATI

3.2.1. Prevederi ale planului de amenajare a teritoriului național pentru comuna Sarasău

Secțiunea I – REȚELE DE TRANSPORT:

Nu sunt prevederi pentru comuna Sarasău.

Secțiunea a II-a – APA:

Nu sunt prevederi pentru comuna Sarasău.

Secțiunea a III-a – ZONE PROTEJATE:

— Pe teritoriul administrativ al Comunei Sarasău sunt identificate trei arii naturale protejate: situl de importanță comunitară ROSCI0251 Tisa Superioară, situl de importanță comunitară ROSPA0134 Munții Gutâi și situl de importanță comunitară ROSCI0092 Munții Igniș.

— Pe teritoriul administrativ al comunei Sarasău există o biserică veche, cu hramul Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, datată în anul 1600, două clădiri monument istoric, Casa Man (secolul XIX), actualmente cămin cultural, Casa Iurca (secolul XIX), actualmente în stare avansată de degradare, Casa Mihaly actualmente demolată, a fost localizată în incinta sediului Poliției de Frontieră.

— Pe teritoriul administrativ al comunei Sarasău există șase situri arheologice.

Secțiunea a IV-a – REȚEAUA DE LOCALITĂȚI:

Comuna Sarasău are în componență localitatea Sarasău, acest sat fiind centrul de comună.

Secțiunea a V-a – ZONE DE RISC NATURAL:

Nu sunt prevederi pentru comuna Sarasău.

Secțiunea a VI-a – ZONE TURISTICE:

Comuna Sarasău este identificată ca o unitate administrativ – teritorială cu concentrare mare de resurse antropice, dar cu probleme ale infrastructurii turistice și tehnice.

3.2.2. Prevederi ale Planului de amenajare a teritoriului județean Maramureș – pentru comuna Sarasău

În cadrul Planului de amenajare a teritoriului județean Maramureș comuna Sarasău este considerată un pol de creștere rurală, fiind prevăzute următoarele obiective de dezvoltare:

- execuția rețelei de canalizare și a stației de epurare;
- execuția rețelei de distribuție a apei;
- optimizarea utilizării agricole a terenurilor și eficientizarea productivității în sectorul animalier și al producției vegetale;
- crearea și implementarea unor sisteme de semnalizare, orientare și informare turistică;
- creșterea numărului locurilor de cazare.

DIAGNOSTICUL PROSPECTIV

Comuna Sarasău este o așezare străveche de pe malul sudic al Tisei și totodată una din cele mai pitorești așezări umane din Maramureș întrucât se prezintă ca un amfiteatru în aer liber, în marginea căruia curge râul Tisa și a cărei margini se înalță în zid muntos.

Industria localității se dezvoltă susținut și atrage chiar forță de muncă din localitățile vecine, de exemplu din municipiul Sighetu Marmăției. O societate care s-a dezvoltat foarte tare în ultimii ani este Plimob, producător de mobilier (în principal scaune pliante). Secția Plimob din Sarasău are 600 de angajați.

De asemenea pe teritoriul comunei Sarasău funcționează două brutării care alimentează municipiul Sighetu Marmăției. Apropierea de orașul Sighetu Marmăției este benefică pentru dezvoltarea comunei pentru că a permis relocarea producției industriale și creșterea nivelului de trai al populației.

Fiind o zonă propice pentru practicarea agriculturii și pentru creșterea animalelor, comuna se poate dezvolta pe viitor în această direcție. Agricultură ecologică, în mod special pomicultura și zootehnia se pot dezvolta, un avantaj fiind și faptul că în zonă nu există surse majore de poluare.

Dezvoltarea agriculturii performante și eficiente poate fi stimulată și de oportunitățile financiare pe care le oferă programele de finanțare ale Programului Național de Dezvoltare Rurală.

Comuna Sarasău dispune, de asemenea, și de un potențial turistic format din datinile, tradițiile și obiceiurile populare transmise, din generație în generație, de-a lungul veacurilor. Prin urmare unul din

factorii cei mai probabili de dezvoltare va fi în domeniul turismului rural. Se dorește păstrarea specificului rural al comunei, pentru a nu dispărea cu totul elementele de identitate teritorială.

În localitatea Sarasău se află biserica veche cu hramul Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, monument înscris în Lista Monumentelor Istorice care reprezintă un punct de atracție important în zonă. Există de asemenea două construcții monument istoric, care au aparținut familiilor nobile din sat. În comuna Sarasău există șase situri arheologice care ar putea fi amenajate și valorificate turistic.

Pe teritoriul comunei Sarasău există trei arii naturale protejate care ar putea fi de asemenea incluse în circuitul ecoturistic. Ariile naturale protejate au devenit în ultimul timp destinații de vacanță, ceea ce contribuie la creșterea gradului de conștientizare al valorii și importanței lor pe plan local, național și uneori chiar regional. Călătoriile în ariile protejate au la bază dorința turiștilor de a cunoaște natura, de a trăi experiențe unice în locurile de destinație, de relaxare într-un cadru natural lipsit de poluare. Cele trei arii naturale protejate prezintă interes datorită ihtiofaunei, vegetației și faunei. Se pot realiza în cadrul acestor arii activități precum studierea naturii, florei și faunei, fotografierea, pictura peisajelor, drumeții, plimbări pe jos sau, iarna, cu schiurile, ciclism, vizite educative, ore în aer liber, cunoașterea și învățarea unor meșteșuguri tradiționale sau turismul ecvestru.

Tendențele de dezvoltare ale turismului pot fi fiind sprijinite și susținute de către Programele de finanțare disponibile la momentul de față.

Prin urmare, factorii și tendințele de evoluție ale comunei constau în menținerea zonelor rezidențiale, respectiv dezvoltarea sectorului agricol și de turism.

PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE:

1. Zone de dezvoltare. Extinderea intravilanului:

- restructurarea zonelor dezafectate sau/și cu utilizare neadecvată;
- urbanizarea zonelor din intravilan (asigurarea de accese, rețele edilitare);
- extinderea echilibrată a intravilanului, conform estimărilor suprafețelor necesare de teren și a unor suprafețe rezervă pentru evoluții imprevizibile;
- delimitarea intravilanului;
- ocuparea prioritară a suprafețelor libere aflate deja în intravilanul comunei și etapizarea extinderii intravilanului (politica de dezvoltare „de la centru spre periferie”).

2. Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii edilitare:

- modernizarea drumurilor comunale și amenajarea trotuarelor pentru drumul național 19;
- reabilitarea, dezvoltarea și modernizarea rețelei stradale;

- finalizarea și punerea în funcțiune a sistemului de captare și distribuție a apei potabile;
 - finalizarea și punerea în funcțiune a sistemului centralizat de canalizare menajeră;
 - realizarea unui sistem centralizat de alimentare cu gaze naturale;
 - extinderea iluminatului public și în zonele periferice și modernizarea acestuia cu lămpi economice;
 - regularizarea, decolmatarea și amenajarea văilor prin îndiguire împotriva inundațiilor.
3. Creșterea confortului locuirii
- extinderea spațiului locativ;
 - crearea de noi dotări publice (sală de sport, spațiul de joacă pentru copii, parcări și trotuare);
 - suplimentarea spațiilor verzi publice;
 - echiparea tehnico-edilitară a zonelor rezidențiale, asigurarea de accese carosabile;
 - încurajarea folosirii sistemelor de producere a energiei alternative pe baza potențialului regenerabil existent (solar, eolian, geotermal, etc);
 - evitarea supradensificării în zonele centrale;
 - protejarea construcțiilor valoroase din punct de vedere al arhitecturii vernaculare.
4. Dezvoltarea activităților economice:
- valorificarea optimă, durabilă a potențialului de dezvoltare economică locală, în mod special prin încurajarea practicării unor forme de agricultură performantă și eficientă;
 - atragerea de investitori, prin crearea premiselor necesare dezvoltării sectorului industrial, agrozootehnic, turistic și servicii: stabilirea zonelor destinate acestui sector, echiparea cu rețele edilitare și realizarea acceselor, acordarea unor facilități pentru investitori, etc.
 - valorificarea produselor naturale/tradiționale provenite din activitățile gospodărești ale locuitorilor;
 - sprijinirea înființării unor ferme în domeniul zootehniei și legumiculturii;
 - etapizarea consumului de resurse financiare.
5. Îmbunătățirea gestiunii patrimoniului natural și protecția mediului:
- delimitarea și instituirea zonelor de protecție pentru obiectivele cu valoare de patrimoniu;
 - regularizări, decolmatări și îndiguiți ale văilor ce pot cauza produceri de inundații;
 - implementarea sistemului selectiv de gestiune a deșeurilor;
 - amenajarea de noi spații verzi publice: înființarea de parcuri, dotări de agrement;

- plantarea de copaci;
- reamenajarea curților școlilor, amenajându-se zone verzi de recreere;
- delimitarea spațiilor verzi, protejarea și amenajarea spațiilor libere;
- asigurarea unui procent cât mai mare de spații verzi publice în zonele dens construite și frecventate de locuitori;
- limitarea ocupării cu construcții în zonele cu riscuri naturale;
- înființarea unor perdele vegetale cu rol de protecție între sursele de emisii (zone industriale, zootehnice) și zonele rezidențiale;
- crearea unor puncte de informare turistică;
- amenajarea unor puncte de odihnă;
- instruirea localnicilor în activități de turism cu scopul valorificării produselor locale și a serviciilor turistice.

6. Asigurarea accesului la învățământul de calitate:

- asigurarea unităților de învățământ preșcolar;
- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale a școlii;
- modernizarea și reabilitarea terenurilor de sport;
- construirea unei săli de sport;
- modernizarea bazelor sportive în toate unitățile de învățământ;
- îmbunătățirea activității unităților de învățământ;
- îmbunătățirea permanentă a dotării școlilor și grădinițelor, asigurarea tuturor condițiilor necesare;
- crearea unui parteneriat activ și permanent între cadrele didactice, autoritățile locale și părinți în scopul îmbunătățirii calității învățământului;
- dezvoltarea unui sistem de stimulare materială a elevilor și cadrelor didactice care obțin rezultate deosebite în activitatea școlară și extrașcolară, prin fonduri obținute în parteneriat;
- integrarea copiilor de etnie romă sau provenind din familii cu stare materială precară, conștientizarea acestora și familiilor lor că învățătura este principala modalitate de a-și depăși condiția socială.

3.3. OPTIMIZAREA RELATIILOR ÎN TERITORIU

Pentru optimizarea relațiilor în teritoriu, pe baza studiilor efectuate privind teritoriul administrativ și a relațiilor de interdependență dintre localitate și vecinătăți, se propun:

- valorificarea amplasării localității în contextul cadrului natural;
- colaborarea cu localitățile învecinate pentru realizarea unor obiective legate de valorificarea potențialului natural și protecția mediului, cum ar fi folosirea resurselor de apă, gospodărirea deșeurilor, zone de agrement, etc.;
- controlul modului de folosință a teritoriului, corecta gestionare și stoparea tendințelor de folosire excesivă a acestuia;
- corecta extindere a localității prin realizarea în prealabil a studiilor de infrastructură și de utilități necesare pentru evitarea disfuncționalităților;
- respectarea zonificării funcționale și a limitei intravilanului propus.

Localitatea Sarasău este situată pe culuarul Tisei și este polarizată de municipiul Sighetu Marmației, în partea nord-vestică a Depresiunii Maramureșului. Direcțiile de dezvoltare a localității Sarasău sunt: prelucrarea lemnului, a metalului, agricultura ecologică, industria agro-alimentară, turismul rural și serviciile.

Propunerea de modernizare la standarde europene a DN 19 care traversează localitatea, contribuie la fluența circulației de legătură pe un coridor est-vest al țării cu conexiune spre coridoare europene. Deschiderea pe termen lung sau de perspectivă a drumului (actualul traseu al drumului forestier) - spre DJ 183 – Baia Mare, poate contribui la optimizarea circulației rutiere județene care să deservească dezvoltarea turismului.

Intravilanul s-a majorat cu 32,1 ha, de la suprafața de 448,40 ha, ajungându-se la suprafața de 480,5 ha. Terenurilor agricole incluse în intravilan li s-au schimbat funcțiunea în zone de locuit, zone agro-industriale și zone de dezvoltare a turismului rural și în special a agroturismului.

Pentru forța de muncă excedentară deplasările vor fi în majoritate pe distanțe minime cuprinse între 5-10 km spre Sighetu Marmației. Vor continua deplasările pentru găsirea unui loc de muncă spre municipiul Sighetu Marmației, având în vedere locurile de muncă deja existente precum și dinamismul economic al municipiului.

Este necesar ca în următorii ani să se implementeze în următoarea perioadă un proiect de realizare a rețelei de gaz metan. Pentru gospodăriile izolate este necesară racordarea la rețeaua electrică unde acest lucru nu a fost realizat încă. Pentru completarea rețelelor de utilități se prevede extinderea liniilor de telefonie fixă, Internet, televiziune prin cablu. Pentru echiparea corespunzătoare a străzilor este necesară asfaltarea drumurilor care au îmbrăcăminte din piatră.

Nevoile de dezvoltare trebuie să fie în corelație cu protejarea mediului, cu reducerea consumului energetic și trebuie să țină cont de fenomenul îmbătrânirii demografice a populației. Reducerea consumului energetic poate fi realizat prin echiparea edilitară cu o serie de instalații de iluminat performante, bine poziționate în conformitate cu necesitățile actuale de dezvoltare. Pentru reducerea disfuncționalităților în trafic este necesar ca străzile localității să fie echipate cu indicatoare și panouri de informare care sunt utile și pentru turiști.

3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR. STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ

Comuna Sarasău este una specifică zonelor rurale din arealele muntoase, satul component având conformație alungită, fiind dezvoltat mai ales de-a lungul căilor de comunicații.

Limita intravilanului existent a cuprins și areale din afara limitelor administrative a localității, precum și zone cu alunecări de teren, terenuri forestiere sau areale cu pantă ridicată. Prin urmare, alături de reprezentanții primăriei și consultând opiniile cetățenilor din comună, în baza cadrului legislativ din domeniul urbanismului, s-a realizat propunerea de restabilire a teritoriului intravilan, astfel încât acesta să corespundă limitelor unității administrativ-teritoriale, să fie eliminate arealele nepotrivite constuirii (pante mari și zone cu alunecări de teren), de asemenea să fie cuprinse toate gospodăriile existente și câteva zone prevăzute pentru dezvoltări ulterioare. Totodată, s-au exclus din intravilan zonele care nu erau potrivite pentru construcții, precum pădurile.

Zonele propuse a fi introduse în intravilan dispun deja de infrastructură tehnico-edilitară, sau sunt incluse deja în proiecte de dezvoltare tehnico-edilitară, prin urmare extinderea intravilanului nu presupune cheltuieli deficitare la bugetul local.

Astfel, propunerea de extindere a intravilanului este justificată nu numai de situația demografică, care în ultimii ani prezintă creșteri, ci și de nevoia de aducere la zi a reglementărilor urbanistice, corelate cu situația din teritoriu, având în vedere că din anul 2006 nu a mai fost planificată zona în acest sens.

Direcțiile de dezvoltare propuse pentru comuna Sarasău vizează sectorul productiv (de industrie și agrozootehnie), precum și sectorul secundar și terțiar – prin dezvoltarea serviciilor și punerea în valoare a potențialului turistic al zonei.

Direcții de dezvoltare propuse prin PUG:

- valorificarea locațiilor centrale vacante pentru dezvoltarea infrastructurii pentru sectorul terțiar (instituții, servicii, comerț, etc);
- extinderea și organizarea zonelor de producție (industriale/agrozootehnice) prin amplasarea lor judicioasă în raport cu zonele rezidențiale și publice;

- valorificarea potențialului turistic al zonei;
- protejarea prin RLU a zonelor rezidențiale tradiționale și a zonelor de protecție a monumentelor istorice;
- reducerea riscurilor de compromitere a potențialelor de dezvoltare prin extinderea etapizată a zonei intravilan și prin protejarea viitoarelor culoare de infrastructură.
- desemnarea etapelor de urbanizare a suprafețelor introduse în intravilan prin PUG;
- stabilirea obligativității măsurilor intermediare de planificare (PUZ, PUD) pentru zonele de restructurare și urbanizare, inclusiv obligativitatea procedurilor de restructurare funciară și de asigurare a necesarului de suprafețe pentru utilități publice;
- stabilirea unor limite clare a intravilanului, în lungul unor reperi topografice și cadastrale pentru reducerea necesității de ajustare ulterioară.

3.5. EVOLUȚIA POPULAȚIEI

Evoluția populației este influențată de bilanțul natural și bilanțul migratoriu. Capacitatea de creștere naturală a populației depinde de indicii de natalitate și de mortalitate. Natalitatea depinde de frecvența nașterilor și de fecunditatea populației. Această capacitate fiziologică de a naște copii este caracteristică populației feminine fertile (cuprinsă între 15 și 49 de ani).

Factorii sociali sunt importanți în ceea ce privește creșterea populației, pot fi exemplificați prin: atitudinea populației față de natalitate, prin relațiile dintre crizele economice, șomaj sau veniturile populației și natalitate. Factori de încurajare a natalității sunt calitatea locuințelor, infrastructura educațională, sanitară și în general infrastructura edilitară care pot ridica gradul de atractivitate al localității. Prin atragerea populației imigrante tinere structurile demografice pot fi revigorate rapid.

Acest fapt susține necesitatea luării unor măsuri care să aibă ca scopuri finale îmbunătățirea potențialului demografic, dezvoltarea resurselor umane și creșterea gradului de ocupare a forței de muncă:

- susținerea natalității prin flexibilizarea oportunităților pe care le au femeile tinere de a se dezvolta profesional, concomitent cu procesele de întemeiere a unei familii și de naștere și creștere a copiilor;
- facilități economico-financiare și privind locuirea acordate tinerelor familii;
- creșterea cantitativă și calitativă a serviciilor oferite familiilor tinere;
- asigurarea accesului la servicii de sănătate de calitate și dezvoltarea serviciilor de asistență socială;
- stimularea încadrării în muncă a tinerilor;

- diversificarea ofertei de locuri de muncă, a activităților economice și instituirea unor programe de formare și reconversie profesională;
- creșterea gradului de ocupare a forței de muncă prin dezvoltarea unor programe destinate tinerilor, femeilor și șomerilor;
- îmbunătățirea nivelului de instruire și a abilităților profesionale și tehnice în vederea asigurării unei forțe de muncă adaptabilă la cerințele pieței;
- promovarea antreprenoriatului prin furnizarea de sprijin pentru persoanele care încep să administreze o afacere.

Premisele de dezvoltare ale comunei Sarasău, constând în crearea de noi locuri de muncă, accesul relativ ușor din și spre orașele apropiate, coroborate cu asigurarea unor condiții civilizate de viață (inclusiv completarea cu dotările necesare), conduc la aprecierea privind creșterea numărului de locuitori în etapa de perspectivă.

Zonele noi propuse pentru dezvoltare vor crea noi locuri de muncă:

1. În sectorul primar și secundar: activități agricole și industriale, de producție.
2. În sectorul terțiar: activități din zona serviciilor și a comerțului, care se dezvoltă concomitent cu domeniului productiv și a valorificării potențialului turistic.

Populația localității Sarasău este într-o creștere ușoară conform datelor obținute de la Institutul Național de Statistică, Maramureș între ani 1992 - 2016.

Bilanțul natural (diferența dintre natalitate și mortalitate) este pozitiv în ultimii ani și de asemenea sporul migratoriu (diferența dintre emigrație și imigrație) este pozitiv ceea ce semnifică faptul că populația are o tendință de ușoară creștere.

Structura populației ocupate va avea mutații previzibile: se vor crea noi locuri de muncă prin înființarea de societăți doritoare să utilizeze excedentul de forță de muncă existent. Locurile de muncă din unități productive vor determina creșterea locurilor de muncă din sfera serviciilor, a turismului.

3.6. ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI

Planul Urbanistic General include un set de propuneri, recomandări și reglementări care vizează ameliorarea organizării infrastructurii de trafic și o mai bună accesare a zonelor constituite. De asemenea, PUG-ul trasează tramele stradale majore pentru zonele de urbanizare. Pentru străzile propuse, sunt reglementate atât traseele, cât și profilele caracteristice.

Suprafețele necesare pentru realizarea măsurilor privind deschiderea de străzi noi, prelungirea unor străzi, lărgirea unor străzi etc. vor trece în domeniul public. Conform Ordinului MLPAT nr. 21/N/2000, aceste lucrări se consideră obiective de utilitate publică.

Rețeaua de căi de comunicație din extravilan:

Arterele principale de circulație pentru accesul rutier în comună, necesită pe unele porțiuni lucrări de reabilitare și modernizare în sensul lărgirii carosabilului, realizării de trotuare, spații de parcare și rigole de scurgere a apei pluviale. În acest sens se propune amenajarea drumului național 19 prin realizarea trotuarelor, a spațiilor de parcare și pe întreaga porțiune din intravilan.

Rețeaua stradală din intravilan:

Se impune reabilitarea drumurilor locale, modernizarea lor prin lărgiri ale carosabilului, realizarea de trotuare, fâșii plantate, respectând profilele transversale tip propuse pe planșele anexate, astfel încât lățimea unei benzi de circulație să fie de minim 3 m, minim 1,00 pentru spații verzi și cel puțin 1,00 m pentru trotuare.

Deschiderea de noi trame stradale:

Prin introducerea unor zone noi în intravilan, vor fi necesare completări ale rețelei secundare locale. Acestea sunt figurate pe planșa de Reglementări Urbanistice – Zonificare. Prin prezenta documentație se stabilește categoria tehnică și profilele transversale ale arterelor, precum și traseul lor orientativ. Definitivarea traseelor se va face în faza proiectelor de specialitate.

Rețea de piste pentru biciclete:

În funcție de caracteristicile tehnice ale spațiilor, se propune ca amenajarea rețelelor pentru biciclete fie integrate profilelor stradale, sau să fie în afara acestora (trasee verzi).

Organizarea circulației feroviare

Localitatea Sarasău are linie de cale ferată cu ecartament normal și cu ecartament lat (specific fostului spațiu sovietic), dar trenurile nu mai circulă pe această ruta datorită degradării podului de la Câmpulung la Tisa. Se propune reluarea circulației trenurilor pe traseul Sighetu Marmației – Câmpulung la Tisa și a circulației trenurilor internaționale ucrainene.

Organizarea circulației pietonale

Pentru optimizarea circulației pe DJ 19 este necesar să se amenajeze spațiul pietonal și zona verde de protecție pentru a se reduce numărul de accidente, a se optimiza traficul auto și pietonal și pentru a se reduce impactul asupra mediului.

Pentru persoanele cu dizabilități locomotorii va fi necesar să se construiască rampe de acces în toate clădirile instituțiilor publice și locuințelor colective.

3.7. INTRAVILAN PROPUȘ. ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ. BILANȚ TERITORIAL

Concomitent oportunităților de dezvoltare oferite de mărirea intravilanului și modernizarea infrastructurii, au fost luate în considerare asigurarea cadrului necesar (terenuri urbane, zonificare funcțională, căi de comunicație și echipare edilitară), a activităților economice și a bazei turistice (prevederea zonelor destinate practicării turismului).

În cadrul Planului Urbanistic General s-au stabilit suprafețele de teren care alături de cele existente vor forma noul intravilan. Extinderile propuse au fost făcute de comun acord cu autoritățile locale ca urmare a cererii de terenuri pentru dezvoltarea activităților productive, industriale și agrozootehnice, a serviciilor, sectorului de locuințe și turistic.

Limita noului intravilan a fost astfel stabilită încât să cuprindă toate construcțiile existente, precum și suprafețele necesare dezvoltării, pe care urmează să se realizeze obiectivele propuse.

S-a urmărit trasarea limitei intravilanului pe limite de parcele și simplificarea acestora în vederea bornării.

Suprafața cuprinsă în noul intravilan este de 480,5 reprezentând 24,62 % din teritoriul administrativ al comunei, ea fiind cu 32,1 ha mai mare decât cea actuală. Este compusă din 5 trupuri: un trup principal, aferent satului Sarasău, cu o suprafață de 451,18 ha și 4 trupuri secundare, cu o suprafață totală de 29,32 ha.

Modificarea intravilanului localității este o consecință a corelării intravilanului existent cu situația actuală a zonei construite și a perspectivelor de dezvoltare.

Comuna Sarasău a avut întocmit un PUG în anul 2006. Actualizarea planului urbanistic general al comunei în ceea ce privește restabilirea teritoriului intravilan a pornit de la o situație de fapt care necesită a fi reglementată: limita intravilanului existent stabilită prin PUG-ul din anul 2006 nu corespunde condițiilor actuale. Prin urmare, alături de reprezentanții primăriei și consultând opiniile cetățenilor din comună, în baza cadrului legislativ din domeniul urbanismului, s-a realizat propunerea de restabilire a teritoriului intravilan, astfel încât să fie cuprinse toate gospodăriile existente și câteva

zone prevăzute pentru dezvoltări ulterioare. Totodată, s-au exclus din intravilan zonele care nu erau potrivite pentru construcții, precum pădurile, zonele cu pantă ridicată și zonele cu alunecări de teren.

Zonele propuse a fi introduse în intravilan sunt incluse deja în proiecte de dezvoltare tehnico-edilitară, prin urmare extinderea intravilanului nu presupune cheltuieli deficitare mari la bugetul local.

Astfel, propunerea de extindere a intravilanului este justificată nu numai de situația demografică, care în ultimii ani prezintă creșteri, ci și de nevoia de aducere la zi a reglementărilor urbanistice, corelate cu situația din teritoriu, având în vedere că din anul 2006 nu a mai fost planificată zona în acest sens.

Extinderea intravilanului a avut în vedere următoarele obiective:

- respectarea prevederilor legale în vigoare;
- respectarea documentațiilor de amenajare a teritoriului privind gestiunea rațională a resursei funciare;
- necesitatea unei dezvoltări urbanistice controlate, coerente și durabile, care asigură calitatea vieții locuitorilor;
- viabilitatea și fezabilitatea extinderii rețelei stradale și a rețelei de infrastructură edilitară pentru zonele noi, prin prisma analizei cost-beneficiu asupra investițiilor din bugetul public;
- necesitatea concentrării investițiilor de dezvoltare în zone din interiorul intravilanului actual, astăzi părăsite sau utilizate inadecvat, cu avantajul economic al pre-existenței echipărilor edilitare și al acceselor stradale asigurate;
- necesitatea asigurării de terenuri exploatabile agricol în vederea susținerii economiei agrare;
- necesitatea protejării cadrului natural, ca susținător al calității ecologice;
- necesitatea asigurării calității vieții pentru cetățeni, prin rezervarea suprafețelor necesare pentru realizarea arterelor de trafic, a infrastructurii edilitare, a dotărilor și echipamentelor publice (sănătate, învățământ, spații verzi, sport, etc);
- valorificarea, conservarea și protejarea fondului construit valoros și a peisajului cultural ca factor al dezvoltării și al identității teritoriale.

Intravilanul propus

Bilant teritorial comuna Sarasău				
ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	ha	%	ha	%
Locuinte si functiuni complementare	35.00	7.81%	387.77	80.70%
Institutii si servicii de interes public	21.80	4.86%	7.56	1.57%
Unitati industriale si depozite	31.70	7.07%	16.99	3.54%
Unitati agro-zootehnice	25.20	5.62%	19.44	4.05%
Spații verzi, sport, agrement, protecție	78.50	17.51%	18.65	3.88%
din care: parcuri				0.00%
de protectie				0.00%
Cai de comunicatii si transport	54.00	12.04%	22.99	4.78%
Constructii tehnico-edilitare	3.10	0.69%	1.22	0.25%
Gospodărie comunală, cimitire	4.30	0.96%	2.35	0.49%
Destinatie speciala	0.90	0.20%	0.87	0.18%
Terenuri libere	190.60	42.51%	0.00	0.00%
Ape	3.30	0.74%	2.54	0.53%
Terenuri nefolosite din punct de vedere urbanistic	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Alte zone (monumente istorice etc)	0.00	0.00%	0.12	0.02%
TOTAL INTRAVILAN	448.40	100.00%	480.50	100.00%

Tabelul 21. Sarasău - zone funcționale: existent și propus

Ca urmare a necesităților de dezvoltare, limita intravilanului a fost extinsă prin înglobarea zonelor agricole situate în vecinătatea intravilanului actual. Scopul includerii acestor zone în intravilan este dinamizarea proiectelor imobiliare, dezvoltarea zonelor industriale și de servicii, precum și realizarea unor proiecte de amenajare turistică.

Extinderea a avut în vedere includerea unor terenuri mergând pe limitele naturale și a drumurilor, evitându-se pe cât posibil situațiile când jumătate din lot este în intravilan iar cealaltă jumătate este afară. Teritoriul intravilanului propus este compus din trupuri principale corespunzând vetrei localității Sarasău la care se adaugă patru trupuri izolate cu extensiune variabila:

Zonele funcționale.

Zona centrală a comunei este cea care include partea centrală a comunei Sarasău. În acest teritoriu se concentrează principalele instituții de utilitate publică, principalele magazine, spații comerciale și de servicii.

Principalele disfuncționalități constatate sunt legate de aglomerarea circulației rutiere însoțită de creșterea zgomotului și poluării aerului.

Zona de locuit este compusă din diferite tipuri de țesut rural diferențiat în subzone în funcție de funcționalitate, morfologie, vechimea și calitatea construcției.

Din punct de vedere funcțional zona de locuit este divizată în zone de locuit cu locuințe individuale și colective și zona locuințe turism.

Din punct de vedere morfologic predomina locuințele mici având doar parter sau parter + un etaj.

Din punct de vedere a vechimii construcțiilor există unele clădiri care au funcțiune de locuințe și vechime de peste 50 de ani, clădirile cele mai noi fiind cele construite de regulă din cărămidă sau lemn și în perioada dinaintea de 1990 și în ultimii ani ca urmare a investiției unor fonduri obținute de regulă ca urmare a muncii în străinătate.

Calitatea construcțiilor este condiționată de perioada în care au fost edificate clădirile, de materialele și tehnicile utilizate.

Limita zonei de locuit a fost extinsă prin includerea unor terenuri în care este propusă extinderea intravilanului, astfel suprafața zonelor de locuit propusă în actualul PUG este de 387,77 ha.

Vor fi necesare asfaltări și reabilitări a drumurilor din zonele rezidențiale. De asemenea sunt necesare o serie de măsuri împotriva riscurilor naturale precum realizarea unor diguri.

Zona industrială și de depozite este caracterizată de amenajări specifice acestui spațiu, fiind extinsă pe o suprafață de 16,99 ha. Pentru reducerea poluării la limita spațiilor industriale se impune realizarea unor zone verzi de protecție. Principalele spații industriale sunt cele situate pe DN 19 și pe strada Fabricii.

Zona de servicii are suprafața de 7,56 ha fiind suprapusă în bună măsură peste partea centrală a localității Sarasău în zonele ocupate de principalele instituții publice, firme cu profil comercial, de asemenea aici sunt incluse o serie de zone cu profile specifice precum cele care asigură servicii sanitare, religioase, de transport, etc. Principalele propuneri vizează o eficientizare a circulației rutiere și pietonale în aceste zone aglomerate, intercalarea unor spații verzi.

Zonele tehnico edilitară și cea de gospodărie comunală includ suprafețele ocupate de cimitire, spațiul ocupat de stațiile frontul de captare a apei, rezervoarele de apă etc. Suprafața propusă pentru a fi alocată acestei zone este de 1,22 ha pentru zona construcțiilor tehnico-edilitare și 2,35 ha corespunzând zonei de gospodărie comunală. Principalele intervenții propuse se referă la punerea în funcțiune a noii stații de epurare, a stației de pompare a apei și a rezervorului utilizat pentru distribuția apei potabile în comună. Pentru zona cimitirelor și a instalațiilor de pompare și înmagazinare a apei potabile s-a propus o zonă de servitute de 50 m, iar pentru stația de epurare 300 m.

Zonele verzi și de agrement se extind prin includerea unor noi suprafețe dintre care cele mai mari sunt zonele de agrement situate în apropiere de DN 19, în parcul din fața grădiniței. Pentru agrement se pot mai pot folosi de asemenea și malurile râului Tisa sau pârâului Sarasău. În lunca Tisei există o serie de bălți și brațe mai vechi ale râului Tisa care pot fi folosite pentru pescuit.

În categoria spațiilor verzi sunt incluse și terenul de fotbal la care se adaugă o serie de scuaruri, trama stradală și fâșii plantate cu suprafața de 18,65 ha.

Zona agro-zootehnic are suprafața de 19,44 ha având o zona de servitute de 250 metri este situată pe Strada Pădurii. În această zonă vor fi localizate fermele de creștere a bovinelor.

TERITORIUL ADMINISTRATIV AL UNITATII DE BAZA	CATEGORII DE FOLOSINTA (HA) - SITUATIA EXISTENTĂ								
	AGRICOL	NEAGRICOL							
	TOTAL AGRICOL	PADURI	APE	DRUMURI	CURTI-CONSTRUCTII	NEPRODUCTIV	TOTAL NEAGRICOL	TOTAL	
EXTRAVILAN	893.70	540.19	10.95	8.06	0.00	18.60	577.80	1471.50	
INTRAVILAN	382.00	0.00	2.54	22.99	72.97	0.00	98.50	480.50	
TOTAL	1275.70	540.19	13.49	31.05	72.97	18.60	676.30	1952.00	
% din total	65.35%	34.65%							100.00%

Tabelul 22. Comuna Sarasău - bilanț teritorial pe categorii de folosință a terenului

ARHITECTURA LOCALĂ

Localitatea Sarasău, așezată în partea nord-vestică a depresiunii Maramureșului, la sud de râul Tisa, oferind priveliști pitorești și un farmec specific, datorat arhitecturii, care se încadrează armonios cadrului natural. Gospodăriile țărănești din Sarasău se încadrează în tipologia gospodăriilor maramureșene.

Elementul principal este casa de locuit, la care se adaugă, în funcție de puterea economică și starea socială și alte elemente: grajdul pentru vaci, cotețele pentru porci, păsări de curte, câine și șopru pentru depozitarea nutrețului necesar vitelor, coleșna care adăpostește uneltele pentru muncile agricole, lemnele pentru foc, coșul pentru porumbul recoltat toamna, fântâna cu cumpănă, garduri exterioare și interioare. La toate acestea, în cadrul gospodăriilor actuale, se adaugă bucătăria de vară.

Casa de locuit era o locuința bicelulară - camera și tinda - sau locuința cu doua camere și tinda medievală. Casele, în marea majoritate, erau construite din lemn de stejar, cele mai vechi din bârne

rotunde, așezate pe tălpi masive, cioplite, pe o fundație din pietre de râu. Structura acoperișului era în patru sau în două ape. În perioada actuală, casele nu mai respectă structura veche. Sunt locuințe moderne, cu mai multe camere, cu grup sanitar și alte elemente care asigură confortul locuitorilor.

În amenajarea și înfrumusețarea interioară a locuințelor tradiționale, rolul principal revine femeilor, care țes atât textile de interior, cât și piese de îmbrăcăminte. Textilele de interior sunt: ștergarele de rudă și de icoane, al căror specific îl constituie motivele decorative geometrice, romboidale, florale și de cromatică simplă cu predominanță roșu, albastru, verde; saci de perini; fețele de masă; covoarele. Toate le găsim așezate pe "ruda" din casă, pe pereți, pe masă, pe paturi. În cadrul textilelor de interior, o notă aparte o au cergile din lână care au evoluat de-a lungul anilor, de la cromatica simplă oferită de culoarea naturală a lânii și țesute "în vârste" (alb-negru), la cele de azi cu o gamă largă de culori sintetice.

RECOMANDĂRI referitoare la reguli de construire

Este necesar ca regulile impuse prin regulamentul de urbanism să ducă la conservarea elementelor specifice localității.

De asemenea este necesară conștientizarea și respectarea de către localnici a valorilor care individualizează localitatea, pentru ca noile investiții să se integreze armonios în cadrul construit existent.

3.8. MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE

Zonele cu riscuri naturale s-au delimitat împreună cu reprezentanții Primăriei Comunei Sarasău. Pentru prevenirea riscului de inundații, în perimetrele din intravilanul comunei (cu prioritate râul Tisa și pârâul Sarasău) se prevăd: îndiguirea pârâurilor și a văilor ce străbat localitatea și alte lucrări de specialitate ce constau în puțuri și drenuri pentru colectarea și dirijarea apelor, lucrări de refacere și extindere a regularizării cursurilor de apă, executarea de lucrări de specialitate (puțuri, drenuri pentru colectarea și dirijarea apelor), realizarea șanțurilor de gardă la baza versanților, pentru preluarea și dirijarea apelor în văile din apropiere în perioadele cu precipitații abundente, etc.

Lucrările de apărare împotriva inundațiilor sunt încadrate în clasa a IV-a de importanță conform STAS 4273/83 și prevederile HG 846/2010. Pentru atenuarea sau combaterea efectelor distructive ale acestor fenomene, este necesară elaborarea hărților de risc natural (conform legii 575/2001 – privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea V – Zone de risc natural). Pe baza acestor documente se vor institui măsuri specifice de prevenire sau atenuare, măsuri care se vor cuprinde în Planul Urbanistic General al comunei. Rezolvarea acestei probleme se face prin însușirea și respectarea de către organele locale a legislației în vigoare, respectiv HG nr. 638/1999 – Hotărâre

privind aprobarea Regulamentului de apărare împotriva inundațiilor, fenomenelor meteorologice periculoase și accidentelor la construcțiile hidrotehnice și a Normativului – cadru de dotate cu materiale și mijloace de apărare operativă împotriva inundațiilor și ghețurilor.

Zone cu alunecări de teren:

Zonele cu alunecări de teren necesită lucrări speciale care constau în foraje pentru verificarea patului de alunecare. În aceste zone se pot executa construcții după întocmirea studiilor geotehnice, care să furnizeze toate elementele necesare înlăturării zonei alunecate, prin lucrări speciale. Acestea constau în stabilirea adâncimii de fundare a zidurilor de sprijin ce preiau împingerile din versanți, drenuri de colectare a apelor care provoacă alunecări de teren, amenajări cu plantații pentru fixarea versanților și oprirea alunecării.

Lucrările speciale în zonele cu alunecări de teren vor consta în foraje echipate și urmărite pentru a putea stabili la ce adâncime, în ce straturi are loc alunecarea. Fundațiile construcțiilor necesită centuri armate și drenuri în jurul construcțiilor pentru colectarea apei cu dirijare în afara amplasamentului.

În amonte de amplasamente se vor prevedea ziduri de sprijin, fundate la rândul lor sub patul de alunecare și care se vor prevedea cu strat filtrant în spate și barbacane pentru colectarea apelor cu dirijarea acestora prin rigole executate în fața zidurilor.

Pentru zonele în care există alunecări de teren, eroziuni și inundații nu se vor elibera autorizații de construcție până la remedierea cauzelor care produc aceste riscuri.

3.9. DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE

3.9.1. Gospodărirea apelor

Având în vedere importanța apelor ca factor de mediu pentru om și societate, se impune cu prioritate protejarea acestora. Toate apele de suprafață vor fi protejate în conformitate cu prevederile Legii Apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare.

Delimitarea zonelor de protecție sanitară se stabilește de către Administrația Apele Române împreună cu autoritățile de cadastru funciar și deținătorii terenurilor riverane. Pe lângă instituirea zonei de protecție se vor executa lucrări de refacere și extindere a regularizării râurilor și pâraurilor din zonă.

Se va corecta regimul torențial al tuturor pâraielor din teritoriul administrativ pentru a se evita inundarea și deteriorarea terenurilor agricole, a zonelor construite publice sau private. Pentru preluarea apelor care șiroiesc pe versanți în perioadele cu precipitații abundente se vor realiza șanțuri de gardă la baza versanților, care vor dirija aceste ape în văile din apropiere.

Se vor organiza lucrări de igienizare a apelor de suprafață care străbat teritoriul administrativ prin eliminarea oricăror descărcări de ape uzate menajere.

3.9.2. Alimentare cu apă

În prezent rețeaua de apă potabilă a comunei Sarasău este realizată, dar se fac ultimele teste privind funcționarea sistemului de distribuție a apei potabile din localitate.

3.9.3. Canalizare, stații de epurare a apelor uzate

Rețeaua de canalizare este realizată, de asemenea stația de epurare a apelor uzate și se efectuează probe privind punerea în funcțiune împreună cu rețeaua de distribuție a apei potabile. Rețelele de canalizare și de alimentare cu apă potabilă sunt paralele cu străzile pe care sunt localizate, de regulă în acostamante și trotuare.

3.9.4. Alimentare cu energie electrică

Principalele lucrări de investiții în domeniul alimentării cu energie electrică urmăresc în special o creștere a siguranței în exploatare prin modernizări și re tehnologizări ale instalațiilor energetice. Sunt prevăzute de asemenea o serie de lucrări în scopul amplificării rețelelor electrice pentru deservirea noilor zone propuse pentru dezvoltarea urbanistică.

Se vor lua în considerare posibilitățile de realizare subterană a extinderilor și de modificare a celor existente. De asemenea, se vor studia posibilitățile de aplicare a sistemelor de producere a energiei prin metode alternative (la nivel de comună - parcuri fotovoltaice / prin surse individuale - panouri solare montate pe acoperișurile clădirilor).

3.9.5. Telefonie

La momentul actual rețelele de telefonie fixă sunt funcționale și pot asigura fără probleme serviciile de telefonie și internet pentru toți cetățenii, inclusiv pentru zona de extindere a intravilanului. În plus telefonie mobilă este o alternativă viabilă din punctul de vedere al analizei cost beneficiu.

3.9.6. Alimentarea cu cenergie termică

Localitatea nu dispune de sistem centralizat de energie termică. Se propune că încălzirea și prepararea apei calde menajere să se realizeze cu centrale termice individuale, precum și cu sisteme locale: sobe și convectoare.

Asigurarea sistemului de încălzire se poate face în trei moduri:

- cu material lemnos (cum se face în prezent);
- cu gaz metan - prin racordarea comunei la magistrala de gaz metan;
- cu gaz petrolier lichefiat – prin montarea de recipiente pentru depozitare și realizarea rețelei de distribuție la consumatori.

Se vor lua în considerare aplicarea sistemelor de producere a energiei prin metode alternative (panouri solare montate pe acoperișurile clădirilor, panouri electrice, etc.)

3.9.7. Alimentarea cu gaze naturale

Comuna Sarasău nu dispune de alimentare cu gaze naturale din sistemul național de distribuție, dar se propune prin PUG racordarea comunei la magistrala de gaz care strabate comuna. Sistemul de distribuție a gazului din comuna Sarasău va fi racordată punctul de distribuție S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A., care deservește municipiul Sighetu Marmației.

3.9.8. Gospodărie comunală

Activitatea de gestionare a deșeurilor include următoarele activități: colectarea, transportul, valorificarea și eliminarea deșeurilor, monitorizarea post închidere a depozitelor de deșeuri. Gestionarea deșeurilor fiind un serviciu public, responsabilitățile din acest domeniu revin exclusiv autorităților publice locale. În comuna Sarasău nu există o groapă de gunoi, din acest motiv, cetățenii colectează gunoiul pentru a fi preluat de către firma de salubritate S.C. Gold Sal S.R.L. și transportat către locul de sortare din municipiul Sighetu Marmației.

Se impune implementarea sistemului selectiv de gestiune a deșeurilor. Colectarea selectivă va fi implementată printr-un program gradat.

3.10. PROTECȚIA MEDIULUI

În urma analizei problemelor de mediu s-au conturat propunerile și măsurile de intervenție ce se impun pentru protecția mediului:

- realizarea rețelelor de alimentare cu apă potabilă și canalizare;

- limitarea extinderii zonei construite în zonele cu terenuri ce prezintă pericol de inundații;
- măsuri la nivelul agenților economici, potențiale surse de poluare prin reglementări în utilizarea terenului, respectarea distanțelor de protecție și evitarea amplasării unor funcțiuni ce pot genera - sau generatoare de poluare;
- mărirea suprafețelor zonelor verzi publice;
- amenajarea cursurilor de apă cu fenomene de eroziune a solului și apărări de maluri;
- respectarea distanțelor de protecție sanitară față de sursele de poluare sau disconfort (cimitire, trasee tehnico - edilitare, stație de epurare);
- stabilirea zonelor de protecție pentru obiectivele cu valoare de patrimoniu;

Se vor lua măsuri pentru punerea în aplicare a propunerilor Planului Urbanistic General cu privire la amenajarea și dezvoltarea parcurilor, a zonelor verzi, plantațiilor de aliniament și de protecție, a zonelor de agrement.

Pentru ariile naturale protejate se propune realizarea planurilor de management pentru a asigura menținerea habitatelor și/sau îndeplinirea necesităților unor anumite specii.

Obiective de management:

- păstrarea și menținerea condițiilor de habitat necesare pentru protecția unor specii semnificative, grupuri de specii, comunități biotice sau trăsături fizice ale mediului acolo unde acestea necesită o manipulare specifică din partea omului pentru un management optim;
- facilitarea cercetării științifice și monitorizării ca activități primare asociate cu managementul durabil al resurselor naturale;
- eliminarea, apoi prevenirea exploatării și ocupării împotriva scopului pentru care a fost desemnată

3.11. REGLEMENTĂRI URBANISTICE

Zone de protecție stabilite:

Zonele de protecție sanitară s-au stabilit conform Ordin nr. 119 din 4 februarie 2014 actualizat pentru aprobarea normelor de igienă privind mediul de viață al populației, iar zonele de protecție pentru infrastructura tehnică conform normelor de specialitate în vigoare.

Zona de protecție sanitară este definită conform Ordin nr. 119 din 4 februarie 2014 ca fiind terenul din jurul obiectivului, unde este interzisă orice folosință sau activitate care, în contact cu factorii

externi, ar putea conduce la poluarea/contaminarea factorilor de mediu cu repercusiuni asupra stării de sănătate a populației rezidente din jurul obiectivului.

Distanțele minime de protecție sanitară între teritoriile protejate și o serie de unități care produc disconfort și riscuri asupra sănătății populației sunt următoarele conform Ordin nr. 119 din 4 februarie 2014:

- Ferme de cabaline, între 6-20 capete: 50 m
- Ferme de cabaline, peste 20 capete: 100 m
- Ferme și crescătorii de taurine, între 6-50 capete: 50 m
- Ferme și crescătorii de taurine, între 51-200 capete: 100 m
- Ferme și crescătorii de taurine, între 201-500 capete: 200 m
- Ferme și crescătorii de taurine, peste 500 de capete: 500 m
- Ferme de păsări, între 51-100 de capete: 50 m
- Ferme de păsări, între 101-5.000 de capete: 500 m
- Ferme și crescătorii de păsări cu peste 5.000 de capete și complexuri avicole industriale: .1000 m
- Ferme de ovine, caprine: 100 m
- Ferme de porci, între 7-20 de capete: 100 m
- Ferme de porci, între 21-50 de capete: 200 m
- Ferme de porci, între 51-1.000 de capete: 500 m
- Complexuri de porci, între 1.000-10.000 de capete: 1.000 m
- Complexuri de porci cu peste 10.000 de capete: 1.500 m
- Ferme și crescătorii de iepuri între 100 și 5.000 de capete: 100 m
- Ferme și crescătorii de iepuri cu peste 5.000 de capete: 200 m
- Ferme și crescătorii de struți: 500 m
- Ferme și crescătorii de melci: 50 m
- Spitale, clinici veterinare: 30 m
- Grajduri de izolare și carantină pentru animale: 100 m
- Adăposturi pentru animale, inclusiv comunitare: 100 m
- Abatoare, târguri de animale vii și baze de achiziție a animalelor: 500 m
- Depozite pentru colectarea și păstrarea produselor de origine animală: 300 m
- Platforme pentru depozitarea dejecțiilor animale din exploatațiile zootehnice, platforme comunale: 500 m
- Platforme pentru depozitarea dejecțiilor porcine: 1.000 m
- Stații de epurare a apelor reziduale de la fermele de porcine: 1.000 m

- Depozite pentru produse de origine vegetală (silozuri de cereale, stații de tratare a semințelor) 200 m
- Stații de epurare a apelor uzate: 300 m
- Stații de epurare de tip modular (containerizate): 100 m
- Stații de epurare a apelor uzate industriale: 300 m
- Paturi de uscare a nămolurilor: 300 m
- Bazine deschise pentru fermentarea nămolurilor: 500 m
- Depozite controlate de deșeuri periculoase și nepericuloase: 1.000 m
- Incineratoare pentru deșeuri periculoase și nepericuloase: 500 m
- Crematorii umane: 1.000 m
- Autobazele serviciilor de salubritate: 200 m
- Stație de preparare mixturi asfaltice, betoane 500 m
- Bazele de utilaje ale întreprinderilor de transport: 50 m
- Depozitele de combustibil, fier vechi și ateliere de tăiat lemne: 50 m
- Parcuri eoliene: 1.000 m
- Parcuri fotovoltaice: 500 m
- Cimitire și incineratoare animale de companie: 200 m
- Cimitire umane (în cazul obiectivelor care dispun de aprovizionare cu apă din sursă proprie) 50 m
- Rampe de transfer deșeuri 200 m.

Suprafețele de teren incluse în zonele de protecție sanitară pot fi exploatate agricol, cu excepția culturilor de plante utilizate în scop alimentar sau furajer, care necesită folosirea de fertilizatori și pesticide și care, prin fixarea sau concentrarea de substanțe poluante pot fi vătămătoare pentru om sau animale.

Pentru infrastructura **tehnic-edilitară** s-au instituit zone de protecție și siguranță: pentru rețelele electrice aeriene de 20 KV, zona de protecție corespunde cu zona de siguranță și este 12 m din ax. În zonele de siguranță sunt interzise orice fel de construcții, cu excepția celor pentru întreținere și siguranță a rețelelor.

În zonele de protecție, autorizația de construire este condiționată de obținerea în prealabil a unui aviz din partea administratorilor rețelelor.

Pentru dezvoltarea capacității de circulație a drumurilor publice în traversarea localităților rurale, se va ține cont de zona de protecție a drumurilor, respectiv de 24 de metri pentru drumurile naționale și 20 de metri față de drumurile comunale.

Zone de protecție pentru obiectivele cu valoare de patrimoniu:

Pentru monumentul istoric a fost instituită o zonă de protecție în conformitate cu Legea 422/2001 republicată privind protejarea monumentelor istorice, cu scopul de a asigura conservarea și valorificarea cadrului arhitectural al acestora prin controlul strict al intervențiilor în zonă (demolări, construcții noi, modificări ale construcțiilor existente, etc.)

În vederea construirii, pentru terenurile incluse în zona de protecție a monumentului, se va solicita avizul Direcției Județene de Cultură și Patrimoniu Național Maramureș.

Se recomandă întocmirea PUZ pentru zonele de protecție a monumentelor istorice, acesta devenind obligatoriu în situațiile care nu respectă prevederile Regulamentului Local de Urbanism aferent PUG sau este solicitat de către Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniu Național Maramureș.

Planul Urbanistic Zonal se va elabora la nivel de UTR (conform planșei anexate), se va întocmi, aviza și aprobă conform legilor în vigoare (Ordinul 526/2003 privind metodologia de elaborare și cadru conținut al documentațiilor de urbanism pentru zone construite protejate, Legea 422/2001, Legea 5/2000, Legea 350/2001) și va cuprinde prevederi detaliate legate de reglementările tehnice și estetice de realizare a construcțiilor, respectând articolele RLU.

Zona de protecție pentru - Biserica veche Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril

Zona de protecție s-a stabilit pe limite de proprietate fiind incluse parcelele din împrejurimile monumentului care asigură individualitatea cadrului natural și arhitectural, contribuind la punerea în valoare a monumentului istoric. Distanța minimă în jurul obiectivului este de 200 m, conform Legii 422/2001 privind protecția monumentelor istorice.

Zone cu interdicție de construire până la elaborarea studiilor de specialitate:

Pentru zonele cu risc de producere a inundațiilor, se impune elaborarea studiilor de specialitate (studii de inundabilitate sau studii geotehnice). Autorizația de construire se va elibera numai în urma realizării acestora, dacă terenul în cauză nu prezintă risc pentru construcții sau dacă prin lucrări de specialitate se înlătură pericolele.

Zone cu interdicție definitivă de construire: pentru comuna Sarasău s-au stabilit zone cu interdicție definitivă de construire pentru zonele de siguranță ale rețelelor edilitare (LEA).

3.12. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ

Obiective de utilitate publică:

- Modernizarea căilor de comunicație rutieră, amenajarea intersecțiilor, realizarea de noi circulații în zonele de dezvoltare, realizarea de trotuare și de parcaje publice;
- Lucrările de infrastructură legate de îmbunătățirea și dezvoltarea rețelelor tehnico – edilitare;
- Regularizarea cursurilor de apă și lucrările de amenajare a malurilor râurilor;

- Amenajarea de spații plantate cu rol de protecție și agrement;
- Extinderea perimetrului intravilan;
- Reabilitarea clădirilor publice: școli, grădinițe, cămine culturale, spații administrative, etc.;
- Implementarea sistemului selectiv de gestiune a deșeurilor;
- Salvarea, protejarea și punerea în valoare a monumentelor naturale și istorice;
- Realizarea de noi dotări publice: înființare de noi servicii publice (invățământ, sănătate, cultură, cult, cimitire, piețe agroalimentare, etc).

4. CONCLUZII – MĂSURI ÎN CONTINUARE

Prezenta documentație urmează a fi analizată și avizată conform legislației în vigoare și apoi aprobată de Consiliul Local al comunei Sarasău.

Odată aprobat, Planul Urbanistic General și Regulamentul Local de Urbanism aferent capătă valoare juridică, oferind instrumentul de lucru necesar administrației locale și județului Maramureș ce vor urmări aplicarea lor.

Stabilirea categoriilor de intervenție și a reglementărilor s-au realizat în baza analizei multicriteriale la nivelul trupurilor componente privind:

- funcțiunea dominantă în zonă;
- configurația fondului construit existent și a parcelarului propus;
- circulația și echiparea edilitară.

Față de posibilitățile de ocupare a resurselor de muncă în raport cu locurile de muncă existente și posibil de realizat, datorită potențialului de dezvoltare a activităților de producție, de servicii și turistice, se preconizează o creștere a interesului pentru dezvoltarea acestor activități precum și a sectorului de locuințe.

Dezvoltarea activităților agrozootehnice, industriale, a serviciilor comerciale și turistice, atât de către agenții economici, cât și de către populație trebuie să fie o prioritate în demersurile de stimulare a organismelor competente centrale și locale, atât din cauza lipsei acestora ca volum și calitate necesară, cât și datorită resurselor pe care le oferă prin crearea de locuri de muncă pentru populația comunei.

Pentru dezvoltarea unei economii performante și ridicarea nivelului de viață al locuitorilor comunei Sarasău se propune mobilizarea tuturor resurselor fizice și umane, în corelație cu conservarea mediului și a patrimoniului.

Concomitent cu punerea în aplicare a prezentei documentații se vor face demersurile necesare pentru realizarea studiilor de specialitate și proiectelor necesare completării și detalierii documentației (PUZ, PUD etc.).

Aplicarea prevederilor Planului Urbanistic General al Comunei Sarasău, se face conform Regulamentului Local de Urbanism aferent Planului Urbanistic General.

SEF PROIECT: Arhitect Urbanist **Floruț Florin Dan**

ÎNTOCMIT: Geograf **Măran Petru Daniel**